

Vlaams
Parlement

stuk **2383** (2013-2014) – Nr. 5
ingediend op 17 maart 2014 (2013-2014)

Ontwerp van decreet

betreffende de organisatie en de rechtspleging
van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
uitgebracht door de heer Ward Kennes

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Marnic De Meulemeester.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Jan Durnez, Ward Kennes, Jan Verfaillie;
de heren Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Joris Van Hauthem;
de heren Marnic De Meulemeester, Marc Vanden Bussche;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
de heren Marius Meremans, Willy Segers;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

mevrouw Vera Jans, de heer Jan Laurys, mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Johan Verstreken;
de dames Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, de heer Wim Wienen;
de heer Sas van Rouveroi, mevrouw Khadija Zamouri;
mevrouw Fatma Pehlivan, de heer Jurgen Vanlerberghe;
mevrouw Lies Jans, de heer Karim Van Overmeire;
de heer Peter Reekmans;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

- 2383** (2013-2014) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2 en 3: Amendementen
– Nr. 4: Verslag over hoorzitting

INHOUD

1. Toelichting door de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand	4
1.1. Situering	4
1.2. Organisatie van de colleges	4
1.3. Dienst van de Bestuursrechtscolleges	5
1.4. Efficiëntiewinst	5
1.5. Principes inzake rechtspleging	6
1.6. Principes inzake de arresten	6
1.6.1. Principes voor de drie rechtscolleges	6
1.6.2. Principes voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Milieuhandhavingscollege	6
1.6.3. Principes enkel voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen	7
1.6.4. Principes enkel voor het Milieuhandhavingscollege	8
1.7. Toekomst	8
1.8. Principes inzake eenvormige rechtspositie van de bestuursrechters	8
1.9. Uitvoering van het decreet	9
2. Algemene bespreking	9
2.1. Vragen en opmerkingen van de commissieleden	9
2.2. Antwoorden van minister Geert Bourgeois	12
3. Artikelsgewijze bespreking	14
4. Eindstemming	15
Gebruikte afkortingen	16
Tekst aangenomen door de commissie	17

De Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme besprak op 11 en 25 februari en 11 maart 2014 het ontwerp van decreet betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges.

1. Toelichting door de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

1.1. *Situering*

De Vlaamse Regering stemde op 29 april 2011 in met de principenota tot oprichting van een Bijzonder Vlaams Bestuursrechtcollege, in uitvoering van het advies van de commissie-Berx om één enkel administratief rechtcollege op te richten met uitgebreide uitspraakbevoegdheden.

Het doel is om bestaande en toekomstige Vlaamse administratieve rechtscolleges, die nu elk hun eigen manier van werken hebben, met eigen structuur, reglementering, procedures en personeel, te laten samenwerken om zo te komen tot één efficiënt en kostenbesparend geheel. Tegelijkertijd heeft de Vlaamse Regering een oplossingsgerichte bestuursrechtpraak voor ogen, die de rechtsbescherming van de burger bevordert.

De scope van dit ontwerp van decreet betreft de volgende administratieve rechtscolleges: de Raad voor Vergunningsbetwistingen, het Milieuhandhavingscollege, en de vijf provinciale Raden voor Verkiezingsbetwistingen die worden omgevormd tot één Raad voor Verkiezingsbetwistingen. De Beroepscommissie voor Tuchtzaken behoort niet meer tot de scope van dit project; de omvorming tot een bestuursrechtcollege is juridisch niet evident.

1.2. *Organisatie van de colleges*

De bestuursrechtscolleges hebben niet elk een eigen algemene vergadering, maar er is één overkoepelende algemene vergadering, bestaande uit alle effectieve bestuursrechters en de voorzitter van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, met een gemeenschappelijk huishoudelijk reglement.

De voorzitter van de algemene vergadering is de ‘eerste voorzitter’ en staat in voor de algemene en dagelijkse leiding van de Vlaamse bestuursrechtscolleges. Hij is korpschef en hoofd van de op te richten afdeling ‘dienst van de Bestuursrechtscolleges’ (DBRC), met de griffiers, referendarissen en het ondersteunend personeel. De eerste voorzitter is belast met het opmaken van een beleidsplan voor de Vlaamse bestuursrechtscolleges. Hij stelt jaarlijks een werkingsverslag op waarin de implementatie van zijn beleidsplan en de evaluatie ervan wordt uiteengezet. De eerste voorzitter bewaakt de eenheid van rechtpraak of rechtsvorming tussen de Vlaamse bestuursrechtscolleges en hij volgt de achterstand in dossiers op.

De Vlaamse bestuursrechtscolleges bestaan samen uit ten minste acht bestuursrechters, onder wie een eerste voorzitter, voorzitters en kamervoorzitters. De voorzitter van een bestuursrechtcollege bewaakt de eenheid van rechtpraak binnen dat bestuursrechtcollege en is verantwoordelijk voor de toewijzing van een beroep aan een kamer.

De betrokken Vlaamse bestuursrechtscolleges zullen samen uit minimum acht effectieve, voor het leven benoemde, bestuursrechters bestaan die uitwisselbaar zijn. Daarbovenop zijn er de aanvullende bestuursrechters die tijdelijk aangesteld zijn bij de Raad voor Ver-

gunningsbetwistingen, om de achterstand weg te werken, en de aanvullende bestuursrechters bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen.

Bestuursrechters kunnen door de eerste voorzitter ten behoeve van de goede werking van de Vlaamse bestuursrechtscolleges ter beschikking gesteld worden van een ander Vlaams bestuursrechtcollege. De terbeschikkingstelling kan enkel voor zover de bestuursrechter over voldoende kennis beschikt in de domeinen waarvoor dat Vlaams bestuursrechtcollege bevoegd is. De bestuursrechters zijn dus multi-inzetbaar binnen het geheel van het gecreëerde orgaan.

De Vlaamse bestuursrechtscolleges worden ingedeeld in kamers. Een enkelvoudige kamer houdt zitting met één bestuursrechter. Meervoudige kamers houden zitting met drie bestuursrechters.

1.3. *Dienst van de Bestuursrechtscolleges*

De griffiers, referendarissen en het ondersteunend personeel worden gecentraliseerd in één binnen het departement Bestuurszaken op te richten afdeling ‘dienst van de Bestuursrechtscolleges’.

Momenteel stelt de Raad voor Vergunningsbetwistingen 21 personeelsleden tewerk: een griffier-beheerder, een coördinatiejurist, twaalf juristen en zeven griffiemedewerkers. Het Milieuhandavingscollege wordt ondersteund door één griffier en één griffiemedewerker, ter beschikking gesteld door het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie. De vijf Raden voor Verkiezingsbetwistingen worden om de zes jaar gedurende enkele maanden ondersteund door personeel, deeltijds ter beschikking gesteld door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur naargelang de behoeften.

Het ondersteunend personeel zal in totaliteit bestaan uit één griffier-beheerder, tien griffiemedewerkers, één coördinatiejurist en 23 referendarissen.

1.4. *Efficiëntiewinst*

De beoogde efficiëntiewinsten betreffen de oplossingsgerichte bestuursrechtspraak door een actievere bestuursrechter. Er worden meer mogelijkheden geboden om het geschil definitief te beslechten via verschillende rechtstechnieken (de bestuurlijke lus, vereenvoudigde procedure, bemiddeling, injunctiebevoegdheid, dwangsom enzovoort). In het ontwerp van decreet kan men per rechtscollege nagaan welke rechtstechnieken van toepassing zijn.

Men garandeert een oplossingsgerichte bestuursrechtspraak door het sneller wegwerken van achterstand. Werkpieken worden opgevangen door de uitwisselbaarheid van bestuursrechters. De eenheid in rechtspraak wordt bereikt door verwijzing van een zaak naar een kamer met drie rechters (binnen het rechtscollege) of een kamer bestaande uit de voorzitters van de rechtscolleges (tussen de rechtscolleges) en samenvoeging van de Raden voor Verkiezingsbetwistingen tot één Raad.

Er is sprake van meer onafhankelijkheid doordat de betrokken bestuursrechtscolleges niet (meer) afhangen van de inhoudelijk bevoegde administratie, bijvoorbeeld voor griffiepersoneel, ondersteuning op vlak van managementondersteunende diensten, budget, logistiek enzovoort. Verder verhoogt de herkenbaarheid als Vlaams bestuursrechtcollege doordat er voortaan één zetel is, één griffie, één website enzovoort.

De beoogde efficiëntiewinsten betreffen ook een flexibelere en efficiëntere werking door meer samenwerking en kennisdeling, zowel bij de bestuursrechters en referendarissen als

bij de griffiemedewerkers. Er worden dubbele uitgaven vermeden voor ICT, literatuur, bibliotheek, zittingszalen, archief enzovoort. Bedoeling is om te komen tot een eenvoudige en transparante organisatie.

Men wil komen tot een eenvoudige rechtspositieregeling voor enerzijds de bestuursrechters en anderzijds de griffiers, referendarissen en het ondersteunend personeel. Er zullen meer uniforme procedures komen, bijvoorbeeld op vlak van termijnen, procedurestappen, uitspraakbevoegdheid, en waar mogelijk een eenvormig huishoudelijk reglement.

De beoogde efficiëntiewinsten betreffen tot slot het bestaan van een visie op het Vlaams bestuursrecht en een regelgevend en organisatorisch kader, waardoor voor toekomstige Vlaamse bestuursrechtscolleges niet meer van nul moet begonnen worden.

1.5. *Principes inzake rechtspleging*

Inzake rechtspleging geldt voor alle rechtscolleges dat de partijen bestuursrechters voor aanvang van de zitting kunnen wraken. De behandeling van het beroep of bezwaar geschiedt schriftelijk en op tegenspraak. Partijen kunnen zich laten bijstaan of vertegenwoordigen door een raadsman. Een Vlaams bestuursrechtscollege kan, op eigen initiatief of op verzoek van een partij, getuigen of deskundigen horen. De zittingen van een Vlaams bestuursrechtscollege zijn openbaar, behalve als de kamer in geval van gevaar voor de orde of goede zeden anders beslist. De Vlaamse Regering stelt de nadere regels vast in het Procedurereglement.

Voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Milieuhandhavingscollege (en dus niet voor de Raad voor Verkiezingsbetwistingen) geldt dat de sectorale decreten de personen vaststellen die beroep kunnen instellen tegen een bestreden beslissing, alsook de daarvoor geldende termijnen. Het Procedurereglement voorziet de behandeling van verzoekschriften via een vereenvoudigde procedure. Na registratie van een verzoekschrift kan de voorzitter van het College ambtshalve onderzoeken of het beroep doelloos is, het beroep klaarblijkelijk onontvankelijk is, het College klaarblijkelijk onbevoegd is om van het beroep kennis te nemen, of het beroep slechts korte debatten vereist.

Voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (en dus niet voor het Milieuhandhavingscollege en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen) geldt dat elke belanghebbende kan tussenkomen in een hangende procedure (de andere colleges hebben geen belanghebbenden die kunnen tussenkomen). De verzoekende partij en de tussenkomende partij zijn een rolrecht verschuldigd. Wat betreft de rechtspleging, neemt de Raad voor Verkiezingsbetwistingen de huidige procedure voorzien in het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet en het OCMW-decreet over.

1.6. *Principes inzake de arresten*

1.6.1. *Principes voor de drie rechtscolleges*

Wat de arresten betreft, geldt voor de drie colleges dat de arresten worden uitgesproken in openbare zitting. Een Vlaams bestuursrechtscollege legt in zijn arrest het geheel of een deel van de kosten ten laste van de partij die ten gronde in het ongelijk gesteld wordt.

1.6.2. *Principes voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Milieuhandhavingscollege*

Een aantal principes gelden enkel voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Milieuhandhavingscollege (en dus niet voor de Raad voor Verkiezingsbetwistingen). Ten eerste gaat het om de bestuurlijke lus. Een Vlaams bestuursrechtscollege kan, als het vast-

stelt dat het de bestreden beslissing om reden van een onwettigheid moet vernietigen, de verwerende partij de mogelijkheid bieden om binnen een bepaalde termijn de onwettigheid in de bestreden beslissing te herstellen of te laten herstellen, tenzij belanghebbenden daardoor onevenredig kunnen worden benadeeld. Het rechtscollege beslist hierover. Opzet is de bestreden beslissing gezuiverd van de herstelbare onwettigheden te handhaven.

Ten tweede kan een Vlaams bestuursrechtscollege op verzoek van een partij of op eigen initiatief oordelen dat de rechtsgevolgen van de geheel of gedeeltelijk vernietigde beslissing geheel of gedeeltelijk in stand blijven of voorlopig in stand blijven voor een termijn die het bepaalt. Deze maatregel kan enkel bevolen worden om uitzonderlijke redenen die een aantasting van het legaliteitsbeginsel rechtvaardigen.

Ten derde kan een Vlaams bestuursrechtscollege na gehele of gedeeltelijke vernietiging de verwerende partij bevelen om met inachtneming van de overwegingen opgenomen in zijn uitspraak, een nieuwe beslissing te nemen of een andere handeling te stellen (injunctionrecht). Het kan een termijn opleggen voor de uitvoering van dat bevel of voorwaarden opleggen, tot en met een dwangsom.

Verder kan een Vlaams bestuursrechtscollege bij in gebreke blijven van de verwerende partij, op verzoek van een partij bepalen dat de verwerende partij, zolang ze niet voldoet aan een bevel om een nieuwe beslissing te nemen, een dwangsom opleggen ten voordele van de partij die om de oplegging van een dwangsom heeft verzocht.

Als een arrest een materiële vergissing bevat, kan een Vlaams bestuursrechtscollege uit eigen beweging of op verzoek van één van de betrokken partijen een verbeterend arrest uitspreken.

Een beroep tot herziening kan worden ingesteld als sinds de uitspraak van het eindarrest doorslaggevend stukken zijn teruggevonden die door toedoen van de tegenpartij waren achtergehouden of als het arrest is uitgesproken op als vals erkende of vals verklaarde stukken.

1.6.3. Principes enkel voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen

De Raad voor Vergunningsbetwistingen kan, op voorwaarde dat de vordering tot schorsing is ingegeven door hoogdringendheid en op grond van één of meer ernstige middelen (in plaats van het ‘moeilijk te herstellen ernstig nadeel’), een bestreden beslissing schorsen bij wijze van voorlopige voorziening. Hierbij kan de Raad op verzoek van een partij een dwangsom opleggen aan de verwerende partij ten voordele van de partij die om de oplegging van de dwangsom heeft verzocht.

In geval van uiterst dringende noodzakelijkheid kan de schorsing op verzoek bij voorraad worden bevolen zonder dat de partijen of sommige van hen zijn gehoord.

Ter oplossing van een voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen gebrachte betwisting kan die op gezamenlijk verzoek van de partijen of op eigen initiatief, maar met akkoord van de partijen, met een tussenuitspraak tot bemiddeling beslissen zolang het beroep niet in beraad is genomen. De volgende personen kunnen als bemiddelaar worden aangewezen: bestuursrechters, griffiers, referendarissen of derden die door de partijen gezamenlijk worden voorgesteld.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen kan ambtshalve een geldboete opleggen wegens kennelijk onrechtmatig beroep. Bedoeling is lichtzinnige beroepen of beroepen die getuigen van misbruik van recht te voorkomen.

1.6.4. Principes enkel voor het Milieuhandhavingscollege

Na gehele of gedeeltelijke vernietiging kan het Milieuhandhavingscollege zelf een beslissing nemen over het bedrag van de boete en, in voorkomend geval, over de voordeelontneming, en bepalen dat zijn uitspraak daarover de vernietigde beslissing vervangt (hervormingsrecht).

1.7. Toekomst

Indien er een nieuw Vlaams bestuursrechtscollege wordt opgericht voor een nieuwe materie, of één van de betrokken bestuursrechtscolleges wordt uitgebreid met een nieuwe materie, kan dit ook onder de koepel komen van deze samenwerkingsvorm met ondersteuning van de dienst van de Bestuursrechtcolleges.

Het ontwerp van decreet voor de omgevingsvergunning, ondertussen ingediend in het Vlaams Parlement, wijst het schorsings- en vernietigingscontentieux inzake omgevingsvergunningen toe aan de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Door het voorontwerp van decreet voor de handhaving van de omgevingsvergunning wordt de bevoegdheid van het huidige Milieuhandhavingscollege uitgebreid (met beroepen tegen beslissingen in laatste aanleg over een bestuurlijke geldboete inzake ruimtelijke ordening, naast de bestuurlijke geldboeten inzake het milieurecht).

1.8. Principes inzake eenvormige rechtspositie van de bestuursrechters

De rechtspositie van de bestuursrechters is verspreid over het ontwerp van decreet en een (nog goed te keuren) uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering. Omwille van de onafhankelijkheid van de bestuursrechters zijn de voornaamste bepalingen van hun rechtspositie opgenomen in het ontwerp van decreet: benoeming (artikel 49), bezoldiging (artikel 52), ontslag en opruststelling (artikel 53), onverenigbaarheden (artikel 51), evaluatie (artikelen 54 tot 57) en tuchtregeling (artikelen 58 tot 62).

De bestuursrechters worden benoemd door de Vlaamse Regering op voordracht van de algemene vergadering van de dienst van de Bestuursrechtscolleges.

Er is in een selectieprocedure voorzien en er zijn specifieke benoemingsvoorwaarden die een waarborg van expertise moeten bieden. Kandidaten moeten een diploma van licentiaat of master in de Rechten hebben, een grondige kennis en minstens tien jaar nuttige ervaring bezitten in de domeinen van het Vlaamse recht inzake ruimtelijke ordening en van het Vlaamse milieurecht, en een grondige kennis van procesvoering en rechtsbescherming in bestuurlijke of rechterlijke aangelegenheden hebben.

Het ontwerp van decreet bevat regels inzake de bezoldiging en de evaluatie. Evaluatie van de effectieve bestuursrechter gebeurt in principe driejaarlijks door de eerste voorzitter. Een eerste evaluatie vindt plaats binnen de drie maanden na afloop van één jaar na de eedaflegging. Nadien zijn er evaluaties binnen de drie maanden na afloop van de evaluatieperiode van drie jaar. Bij een ‘onvoldoende’ evaluatie is er opnieuw een evaluatie na afloop van een jaar. Een tussentijdse evaluatie is mogelijk in geval van bijzondere negatieve feiten of vaststellingen.

Het ontwerp van decreet geeft een overzicht van de mogelijke tuchtstraffen. De eerste voorzitter treedt op als tuchtoverheid. Er is beroep mogelijk tegen een tuchtstraf en een schorsing bij de beroepscommissie inzake tucht, waarvan de samenstelling door de algemene vergadering wordt bepaald.

De algemene vergadering doet bij arrest uitspraak over het ontslag als de effectieve bestuursrechter na een evaluatie ‘onvoldoende’ bij een van de twee eerstvolgende evaluaties een tweede evaluatie ‘onvoldoende’ krijgt.

Voor de huidige bestuursrechters is in overgangsbepalingen voorzien. De bestuursrechters van het Milieuhandhavingscollege blijven aangesteld met behoud van hun mandaat- en bezoldigingsregeling. De bestuursrechters van de Raad voor Vergunningsbetwistingen blijven benoemd met behoud van bezoldigingsregeling (organieke regeling). De aanvullende bestuursrechters bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen blijven aangesteld tot de achterstand is weggewerkt en behouden hun bezoldigingsregeling. De bestuursrechters bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen blijven eveneens aangesteld met behoud van hun bezoldigingsregeling.

1.9.   *Uitvoering van het decreet*

Met het oog op de uitvoering van het decreet is in twee besluiten van de Vlaamse Regering voorzien. Ten eerste gaat het om een besluit houdende de overdracht van personeel (van de bestaande bestuursrechtscolleges) en vaststelling van de rechtspositie van het personeel en van de bestuursrechters (voor zover niet decretaal geregeld). Ten tweede gaat het om het procedurereglement van de bestuursrechtscolleges.

Het decreet zal uiterlijk 1 januari 2015 in werking treden, maar de Vlaamse Regering kan desgevallend een vroegere datum bepalen.

2.   Algemene bespreking

2.1.   *Vragen en opmerkingen van de commissieleden*

De heer *Marc Vanden Bussche* onthoudt uit de hoorzitting (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2383/4) dat SARO, VLABEST en SERV verre van enthousiast zijn over dit ontwerp van decreet. De vertegenwoordiger van VLABEST raadt het parlement zelfs aan in deze regeerperiode niet meer over het ontwerp te stemmen. De Raad van State heeft ook een kritisch advies uitgebracht over het voorontwerp van decreet, dat vervolgens op tal van punten moest worden aangepast.

Het ontwerp van decreet creëert een koepel, de Dienst van de Vlaamse Bestuursrechtcolleges waaronder de Raad voor Vergunningsbetwistingen, het Milieuhandhavingscollege en de Raden voor Verkiezingsbetwistingen zullen ressorteren. Ze worden echter niet geïntegreerd. De sprekers op de hoorzitting konden geen uitsluitsel geven of het Vlaams Parlement de impliciete bevoegdheid heeft om een geïntegreerd administratief rechtscollege zoals de Raad van State op te richten.

Het ontwerp van decreet voorziet voor de drie bestuurscolleges in een min of meer gelijklopende werking met uitwisselbare rechters, met uitzondering van de bestuursrechters die al benoemd zijn bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen. De colleges krijgen een gelijkwaardig procedurereglement, één rechtspositieregeling, en zullen griffie, gebouw, ICT, dossierbeheer, archief en budget delen. Griffiers, referendarissen en ondersteunend personeel worden gecentraliseerd in een afdeling dienst van de Bestuursrechtscolleges binnen het Departement Bestuurszaken. Met een betere rechtsbedeling tot doel worden rechtstechnieken mogelijk gemaakt als de vereenvoudigde procedure, de schorsing op elk moment in het geding, de bestuurlijke lus, bemiddeling en injunctiebevoegdheid.

De bestuursrechtscolleges blijven aparte entiteiten, wat niet echt een vereenvoudiging betekent. De indruk dat ze fuseren, maakt de zaken veeleer ingewikkelder. Bovendien

houdt de regering bestuursrechtscolleges met gemeenschapsbevoegdheden, zoals de Raad voor Studievoortgangsbetwistingen, buiten de integratie. Andere bestuursrechtscolleges zoals de Beroepscommissie voor Tuchtzaken voor de Lokale Besturen zouden eerst wel en later dan toch niet opgenomen worden in de koepel. Anderzijds lijkt de regering nog een slag om de arm te houden, met de bepaling dat het Vlaams Bestuursrechtcollege uitgebreid kan worden met andere bestuursrechtscolleges. Het lid vraagt dan ook waarom de bestuursrechtscolleges over gemeenschapsbevoegdheden en de Beroepscommissie voor Tuchtzaken voor de Lokale Besturen niet onder de dienst van de Bestuursrechtscolleges vallen. Hij informeert ook waarom de minister niet uitsluit dat er nog bijkomende bestuursrechtscolleges worden opgenomen en aan welke hij dan precies denkt.

De spreker verwijst naar de juridische onduidelijkheid of Vlaanderen wel bevoegd is om bestuursrechtscolleges op te richten, ze te groeperen en er ook gemeenschapsmateries bij te betrekken. Is het dan wel verstandig om dergelijk ontwerp van decreet in te dienen? Het ontwerp lijkt op een complexe octopus met één lijf en slechts drie poten van verschillende lengte, kracht en beweeglijkheid. Bij een procedure voor het Grondwettelijk Hof zal het misschien niet levensvatbaar blijken.

Vereenvoudiging brengt de regeling evenmin. De regels betreffende de rechtspleging en het arrest zijn slechts in beperkte mate op elkaar afgestemd, waardoor de huidige versnippering en complexiteit gecontinueerd worden, zij het dan onder een gemeenschappelijke koepel met dezelfde backoffice. Ook de toevoeging van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen roept vragen op. Dat bestuursrechtcollege is nu provinciaal georganiseerd en enkel actief in verkiezingsperiodes. VLABEST wijst erop dat iedereen die het met een uitspraak van die raad niet eens is, naar de Raad van State kan stappen, die dan weer het Grondwettelijk Hof kan raadplegen. Het tegendeel dus van tijds- of efficiëntiewinst.

Een derde punt van kritiek is dat het ontwerp vooral focust op het beheer en de procedures, maar weinig moeite doet om een visie te ontwikkelen op de rechtsbescherming van de rechtsonderhorige tegen het optreden van de Vlaamse overheid. Het beantwoordt bijvoorbeeld geen essentiële vragen. Wanneer is een bestreden beslissing een zaak voor een rechtbank? Wanneer kiest het beleid voor een administratief beroep en wanneer voor een juridisch beroep? Wanneer wordt gekozen voor een aparte Vlaamse administratieve rechtbank, wanneer voor de Raad van State en wanneer voor de gewone rechter? Wanneer worden enkel procedureregels beoordeeld en wanneer ook de inhoud?

Voorts vraagt Open Vld of de overhaaste goedkeuring van het ontwerp van decreet wel dringend en aangewezen is. De verkiezingen brengen mogelijks een coalitie op de been die een andere visie heeft op de Vlaamse bestuursrechtscolleges. Daarenboven zal de zesde staatshervorming wellicht ook een debat over bepaalde geschil- en beroepsprocedures in de Vlaamse overheid op gang brengen. Overigens kunnen de bestaande bestuursrechtscolleges de meeste zogenaamde innovatieve juridische technieken ook nu al toepassen.

De spreker betreurt dat bij de zesde staatshervorming de bevoegdheid voor de oprichting van administratieve rechtscolleges niet geregeld is. Deze aangelegenheid is trouwens ook in vorige staatshervormingen vergeten. Daardoor dient de Vlaamse overheid zich inderdaad te beroepen op de zogenaamde impliciete bevoegdheden, waarvoor, volgens artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, de noodzakelijkheidsvereiste geldt. In zijn advies bij het voorontwerp ging de Raad van State dan ook grondig in op die bevoegdheidskwestie. Hij kwam tot het besluit dat de regeling voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen de vereiste van “voldoende expertise” niet doorstaat. Voldoende expertise speelt mee bij de beoordeling van het criterium van de noodzakelijkheid.

In haar definitief ontwerp heeft de Vlaamse Regering het betrokken artikel 47 van het voorontwerp van decreet (artikel 49 van het ontwerp) lichtjes aangepast. Volgens artikel 49 moet een kandidaat-effectieve bestuursrechter in het Vlaams Bestuursrechtcollege nu onder meer een grondige kennis en nuttige ervaring hebben in milieu- en ruimtelijkeordeningsrecht. Dat geldt ook voor rechters die benoemd worden in de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, zodat ze ook in het Milieuhandhavingscollege en de Raad voor Vergunningsbetwistingen zitting kunnen hebben. Maar zal dat de toets van het Grondwettelijk Hof doorstaan? En geldt het ook voor bestuursrechtcolleges die aan het Vlaams Bestuursrechtcollege worden toegevoegd? Of moet die vereiste dan bijgesteld worden? De Raad van State stelt in haar advies dat zij het nu nog niet nodig acht zich daarover uit te spreken.

Algemeen gesproken vinden de adviesraden dat een fundamenteel gewijzigd voorontwerp van decreet pas opnieuw op de agenda moet komen als de geesten gerijpt zijn. Ze zijn van oordeel dat de voorliggende tekst tegenstrijdig en ondoorzichtig is, te weinig harmoniseert en vereenvoudigt. Bovendien wordt een regeling helemaal niet dringend geacht. Kortom, het ontwerp van decreet is juridisch wankel en doet het tegendeel van wat het beoogt. Tijdens de hoorzitting werd duidelijk dat het de administratieve rechtspraak in Vlaanderen wel eens complexer en trager kan maken, onder meer omdat de bevoegdheidskwestie niet helder kan beslecht worden en handige advocaten de procedures kunnen overdoen bij de Raad van State. Om al die redenen roept Open Vld de meerderheid op het ontwerp van decreet in te trekken.

De heer *Ward Kennes* beaamt dat de sprekers op de hoorzitting behoorlijk kritisch waren over het ontwerp van decreet. Vlaanderen heeft veel bestuursrechtcolleges en de voorgestelde fusie is alvast een stap in de goede richting, maar het gaat slechts om een eerste stap. Het gaat om de keuze om te wachten op een omvattende regeling of om stapsgewijs te vorderen.

Het ontwerp van decreet biedt wel de kans op meer eenheid in rechtsbedeling, zowel op het vlak van de individuele rechtsbescherming tegenover de overheid als op het vlak van de rechtsinstrumenten. Het brengt ook meer eenvormigheid in organisatie en werking, in het instrumentarium, de procedures en de processen. Nu heeft zowat elk Vlaams bestuursdomein eigen colleges, eigen regels, eigen termijnen, eigen beroepsmogelijkheden. Hopelijk kan dit ontwerp van decreet tot meer eenvormigheid inspireren. Noch de administratie, noch de rechtszoekende, noch de politiek, noch de magistratuur, noch de advocatuur hebben belang bij telkens andere termijnen en procedures.

Het meest positieve zijn volgens de heer Kennes de nieuwe rechtstechnieken die het gamma ruimer maken dan louter vernietiging of schorsing. Met de bestuurlijke lus krijgt een bestuur de kans om een onwettige beslissing of een fout te herstellen. Dat er nu voor kleine vormfouten niet langer draconische maatregelen nodig zijn – iets wat de publieke opinie zwaar tegen de borst stoot –, past in een modern overheidsapparaat en betekent tijdswinst.

Hoewel het de instemming van de partijen vereist, zal ook bemiddeling vaak tot oplossingen leiden. Een andere positieve ontwikkeling is de injunctiebevoegdheid: het rechtscollege kan in zijn arrest aangeven hoe het bestuur tot rechtsherstel moet overgaan. Dat het bestuur weet hoe te handelen, zorgt ervoor dat er geen tijd verloren gaat en dat de beslissing niet opnieuw voor beroep vatbaar is. Positief zijn voorts de tijdelijke opschorting als voorlopige maatregel en de techniek voor de instandhouding van bepaalde rechtsgevolgen bij vernietiging. Een bestuursrechter kan ook een dwangsom opleggen als een bestuur het

arrest niet uitvoert. Naast de nieuwe technieken ziet de spreker ook de rechtspositieregeling van de bestuursrechters als een positief element.

Over de urgentie van dit ontwerp van decreet en de afstemming op de nieuwe omgevingsvergunning zijn er tijdens de hoorzitting opmerkingen gemaakt. De heer Kennes acht het niettemin wenselijk dit ontwerp van decreet over de bestuursrechtscolleges snel goed te keuren zodat de colleges zich tijdig kunnen voorbereiden op de beroepen tegen de omgevingsvergunning. Hij ziet zelfs argumenten om de datum van inwerkingtreding te vervroegen. De bestuursrechtscolleges moeten immers tijdig kunnen starten.

De heer *Marius Meremans* is het eens met de heer Kennes. Hij verwijst naar VLABEST die toch ook opmerkte dat elke efficiëntiewinst nuttig en nodig is. In die zin betekent het ontwerp van decreet een stap vooruit. Ongetwijfeld is het mogelijk om op termijn meer te doen. Maar elke stap vooruit moet alvast gezet worden, elke efficiëntiewinst is winst. Nu niets doen zou trouwens aanleiding geven tot de kritiek dat men alles doorschuift naar de volgende legislatuur.

Voordelen van dit ontwerp van decreet zijn voor de heer Meremans de eenheid in rechtsbedeling, de eenvormigheid, de hogere daadkracht door de integratie van de delen in een geheel, de samenwerking van secretariaten. N-VA zal het ontwerp van decreet dus steunen. Elke winst die ten goede komt aan de werking van de gemeenten en aan de burger moet gegrepen worden.

Ook de fractie van de heer *Kurt De Loor* steunt het ontwerp, niet in het minst omdat het eenvormigheid en duidelijkheid creëert. Het zal de efficiëntie en effectiviteit ten goede komen, onder andere door het inhalen of voorkomen van achterstand, het ondervangen van pieken in het werkvolume. Het zal ook zorgen voor meer rechtszekerheid en transparantie, onder meer door de uniforme procedures en termijnen. Door de bundeling van activiteiten en diensten zal ook de kostenefficiëntie stijgen.

2.2. Antwoorden van minister Geert Bourgeois

Minister *Geert Bourgeois* is verwonderd over de tussenkomst van de heer Vanden Bussche, gelet op de standpunten van Open Vld in het verleden. Uit het ontwerpverslag van de hoorzitting leidt de minister niet af dat SARO en SERV negatief staan tegenover het ontwerp van decreet, hoewel ze enkele kritische opmerkingen geven, wat ook hun taak is. Vooral bij de SERV leest hij alleen maar positieve commentaren.

Het meest negatieve advies komt van VLABEST. Hun conservatieve standpunt gaat in tegen elke vernieuwing en tegen het maximaal uitoefenen van de Vlaamse bevoegdheden. Men baseert zich voor het ontwerp van decreet op de impliciete bevoegdheden. Het Vlinderakkoord geeft inderdaad niet de mogelijkheid om een 'Vlaamse Raad van State' op te richten, maar het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering, in elke samenstelling, hebben steeds gestreefd naar het maximaal invullen van de Vlaamse bevoegdheden. Het verbaast de minister dat Open Vld nu blijkbaar met die traditie breekt. Hij vraagt zich af of de heer Van Mechelen, voortrekker van de eerste Raad voor Vergunningsbetwistingen, het daarmee eens is.

De minister betwist dat er in Vlaanderen veel administratieve rechtscolleges zijn. De Beroepscommissie voor tuchtzaken voor de lokale besturen is geen administratief rechtscollege. De Raad voor Studievoortgangsbetwistingen is wel een rechtscollege, maar die oordeelt over een gemeenschapsbevoegdheid en is daarom niet gevoegd bij de raden die betrekking hebben op gewestbevoegdheden.

De geschillen omtrent de omgevingsvergunning zullen worden toegewezen aan één bestuursrechtscollege. Alle andere opties zullen de zaak volgens de minister complexer maken. Dat is bijvoorbeeld het geval als men de Raad voor Vergunningsbetwistingen behoudt, maar de leefmilieuaspecten aan de Raad van State toevertrouwt. Een andere mogelijkheid is de Raad voor Vergunningsbetwistingen alle bevoegdheden afnemen ten voordele van de Raad van State. De rechters zijn echter voor het leven benoemd en zullen dan niets meer te doen hebben. Een derde alternatief is een vreemd hybride systeem: het aspect van de omgevingsvergunning dat slaat op ruimtelijke ordening blijft Vlaams, terwijl wat slaat op het leefmilieu de bevoegdheid van de Raad van State blijft. De keuze van de Vlaamse Regering is helderder: één omgevingsvergunning waartegen beroepen bij één college aangespannen kunnen worden.

In de nasleep van de lokale verkiezingen is gebleken dat een uniforme rechtspraak over verkiezingsbetwistingen beter is dan een provinciale. Daarom komt er een Raad voor Verkiezingsbetwistingen, weliswaar met ad hoc aangestelde rechters, omdat er niet elk jaar verkiezingen zijn.

De nieuwe rechtstechnieken, zoals de beoordeling van de kennelijke onontvankelijkheid en van de uiterst dringende noodzakelijkheid, de bestuurlijke lus, de bemiddeling, het injunctierecht, de dwangsom, zorgen ervoor dat er sneller gehandeld zal kunnen worden. Het werkvolume wordt bijna het dubbele van dat van de Raad van State. Er zal gezorgd worden voor één procedurereglement, wat duidelijk is voor eenieder, al kunnen er voor handhaving iets andere termijnen gelden.

Ook de minister ziet een bevoegdheidsprobleem. In zijn conceptnota was de oprichting van één Vlaams bestuursrechtscollege voorzien, maar helaas heeft het Vlinderakkoord daar Vlaanderen niet de bevoegdheid voor toegekend. Om die reden kiest de regering voor een verstandig aanbouwdecreet, waar later aanvullingen aan kunnen gebeuren en andere bevoegdheden aan kunnen worden toegevoegd. De minister begrijpt het aangekondigde amendement van de heer Vanden Bussche niet dat rechters bij hun aanstelling nu al kennis moeten hebben van de andere domeinen waarvoor de Vlaamse bestuursrechtscolleges bevoegd zijn. Dat betekent eigenlijk dat de rechters niet alleen gespecialiseerd moeten zijn in leefmilieu en ruimtelijke ordening, maar ook in studievoortgang, een materie waar de DBRC nog niet voor bevoegd is, wat de minister zinloos lijkt.

De mening van de Raad van State is bekend. Die verwijst naar de uitspraak van het Grondwettelijk Hof dat eerder oordeelde dat de oprichting van de Raad voor Vergunningsbetwistingen tot de impliciete bevoegdheden behoorde. Andere (kennis)domeinen toevoegen, zonder die te definiëren, is om moeilijkheden vragen.

Wat de inwerkingtreding betreft, vermeldt het ontwerp van decreet uiterlijk 1 januari 2015. Zo mogelijk zal de regeling eerder in werking treden. Er moeten echter eerst twee belangrijke uitvoeringsbesluiten komen, één over de procedure dat nog voor advies naar de Raad van State moet en één over de rechtspositieregeling, waarover nog met de vakbonden moet worden onderhandeld vooraleer men naar de Raad van State kan gaan. Dat tweede besluit wordt dus allicht een zaak voor de volgende regering.

De minister brengt tot slot in herinnering dat het parlement en de regering in al hun voorbije samenstellingen steeds gekozen hebben voor een maximale invulling van de Vlaamse bevoegdheden. Iedereen weet dat er zaken fout gelopen zijn bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, maar dat had te maken met werklust, bestuurlijke en organisatorische redenen, niet met het principe. De minister vraagt dan ook geen manoeuvres uit te voeren en zich te houden aan de inhoud van het ontwerp.

3. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen.

Artikelen 2 tot 12

De artikelen 2 tot 12 worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Artikelen 13 tot 30

De artikelen 13 tot 30 worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Artikel 31

Een amendement voorgesteld door de heren Ward Kennes, Willy Segers, Kurt De Loor, Jan Durnez en Marius Meremans, mevrouw Els Robeyns en de heer Jan Verfaillie strekt ertoe in §3, tweede regel, de zinsnede “of kan ambtshalve uitspraak doen in de overige gevallen,” te schrappen (*Parl. St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2383/2, amendement nr. 1).

Een tweede amendement voorgesteld door de heren Ward Kennes, Willy Segers, Kurt De Loor, Jan Durnez en Marius Meremans, mevrouw Els Robeyns en de heer Jan Verfaillie strekt ertoe in §5, derde lid, op de vijfde en zesde regel, de zin “Nieuw ingediende voordrachtsakten zijn niet ontvankelijk.” te schrappen (amendement nr. 2).

De heer *Ward Kennes* verklaart dat het hier de rechtzetting van een materiële vergissing betreft. De mogelijkheid tot ambtshalve optreden door de Raden van Verkiezingsbetwistingen voor wat betreft de geldigheid van de verkiezingen van de OCMW-raad en de bepaling dat bij een definitieve vernietiging van de verkiezing van de OCMW-raad geen nieuwe voordrachtsakten kunnen worden ingediend, werd geschrapt respectievelijk bij decreet van 29 maart 2013 en bij decreet van 19 juli 2013. Met dit amendement worden de bepalingen van artikel 31 van het ontwerp van decreet in overeenstemming gebracht met de aanpassingen die in maart en juli 2013 aan het OCMW-decreet werden aangebracht.

De amendementen nr. 1 en 2 worden aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Het aldus geamendeerde artikel 31 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Artikelen 32 tot 44

De artikelen 32 tot 44 worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Artikelen 45 tot 48

De artikelen 45 tot 48 worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Artikel 49

Een amendement voorgesteld door de heren Marnic De Meulemeester en Bart Caron strekt ertoe de paragrafen 1 en 2 te vervangen (*Parl. St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2383/3, amendement nr. 3).

De heer *Marc Vanden Bussche* geeft lezing van de verantwoording bij het amendement.

Minister *Geert Bourgeois* vraagt met aandrang dit amendement te verwerpen. Momenteel zijn de Vlaamse bestuursrechtscolleges nog bevoegd voor twee andere domeinen. Vooreerst gaat het om verkiezingsbetwistingen, maar die colleges zijn niet permanent en treden enkel op in verkiezingsperiodes. Het is zinloos dat magistraten die al deskundig moeten zijn in leefmilieu en ruimtelijke ordening, bij hun aantreden ook kennis over een specialistische zaak als verkiezingsbetwistingen moeten aantonen. Het tweede domein dat niet toegevoegd wordt betreft de studievoortgangsbetwistingen, dus een gemeenschapsbevoegdheid. Dit administratief rechtscollege maakt geen deel uit van de DBRC.

Uit de impliciete bevoegdheden vloeit voort dat men bij elke bevoegdheid telkens moet aantonen en motiveren waarom men die heeft en waarom het noodzakelijk is om die bevoegdheid uit te oefenen. Amendement nr. 3 zet de deur open voor een vernietiging door het Grondwettelijk Hof, omdat het van rechters kennis verwacht “van de andere domeinen waarvoor Vlaamse rechtscolleges bevoegd zijn”, zonder die te noemen of te motiveren waarom het nodig is daar een bestuursrechtscollege voor op te richten.

De minister stelt nog dat het hier een aanbouwdecreet betreft. De DBRC kan alleen bij decreet nieuwe bevoegdheden toegewezen krijgen, die dan grondig gemotiveerd dienen te zijn om als impliciete bevoegdheid beschouwd te kunnen worden.

Amendement nr. 3 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Artikel 49 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Artikelen 50 tot 96

De artikelen 50 tot 96 worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

4. Eindstemming

Het aldus geamendeerde ontwerp van decreet betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Marnic DE MEULEMEESTER,
voorzitter

Ward KENNES,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

DBRC	dienst van de Bestuursrechtscolleges
ICT	informatie- en communicatietechnologie
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
SARO	Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
VBRC	Vlaams Bestuursrechtcollege
VLABEST	Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen**

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° Vlaams bestuursrechtscollege: een van de volgende instanties:
  - a) het Milieuhandhavingscollege, opgericht bij artikel 16.4.19, §1, eerste lid, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid;
  - b) de Raad voor Vergunningsbetwistingen, opgericht bij artikel 4.8.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;
  - c) de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, opgericht bij artikel 202 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011;
- 2° Vlaamse bestuursrechtscolleges: alle instanties, vermeld in punt 1°, samen;
- 3° bestuursrechter: de effectieve, aanvullende of plaatsvervangende bestuursrechter;
- 4° voorzitter: de voorzitter van een Vlaams bestuursrechtscollege;
- 5° algemene vergadering: de effectieve bestuursrechters van de Vlaamse bestuursrechtscolleges, met uitzondering van de bestuursrechters, vermeld in artikel 91, §4, maar met toevoeging van de voorzitter van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen;
- 6° eerste voorzitter: de voorzitter van de algemene vergadering;
- 7° bestreden beslissing: voorwerp van een jurisdictioneel beroep waarvoor een Vlaams bestuursrechtscollege bevoegd is;
- 8° beveiligde zending: een van de volgende betekeningswijzen:
  - a) een aangetekend schrijven;
  - b) een afgifte tegen ontvangstbewijs;
  - c) elke andere door de Vlaamse Regering toegestane betekeningswijze waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld.

Art. 3. De Vlaamse Regering bepaalt de zetel van de Vlaamse bestuursrechtscolleges en maakt die openbaar door bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

Art. 4. De kredieten die nodig zijn voor de werking van de Vlaamse bestuursrechtscolleges zijn ten laste van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Hoofdstuk 2. Inrichting**Afdeling 1. Samenstelling**

Art. 5. De Vlaamse bestuursrechtscolleges bestaan uit ten minste acht bestuursrechters, onder wie een eerste voorzitter, voorzitters en kamervoorzitters.

Bestuursrechters die benoemd of aangesteld zijn bij een Vlaams bestuursrechtscollege, kunnen door de eerste voorzitter ten behoeve van de goede werking van de Vlaamse bestuursrechtscolleges ter beschikking gesteld worden van een ander Vlaams bestuursrechtscollege.

Indien een bestuursrechter overeenkomstig het tweede lid wordt ter beschikking gesteld, hoort de eerste voorzitter de betrokken bestuursrechter en motiveert hij zijn beslissing.

De terbeschikkingstelling van een bestuursrechter aan een Vlaams bestuursrechtscollege kan enkel voor zover de bestuursrechter over voldoende kennis beschikt in de domeinen waarvoor dat Vlaams bestuursrechtscollege bevoegd is.

De aanvullende bestuursrechters, vermeld in artikel 49, §2, en 91, §3, de plaatsvervangende bestuursrechters, vermeld in artikel 91, §1, en de effectieve, aanvullende en plaatsvervangende bestuursrechters vermeld in artikel 91, §4, zijn uitgesloten van de toepassing van het tweede lid.

Art. 6. De rol van beheerder, hoofdgriffier, griffier en referendaris wordt opgenomen door personeelsleden van de dienst van de Bestuursrechtscolleges.

Deze personeelsleden kunnen hun functie bij de dienst van de Bestuursrechtscolleges niet cumuleren met een andere functie bij de diensten van de Vlaamse overheid.

De personeelsleden oefenen hun ambt onafhankelijk en onpartijdig uit. Zij mogen geen nadeel ondervinden van de uitoefening van hun taken.

Afdeling 2. Werking

Onderafdeling 1. Algemene Vergadering

Art. 7. De hoofdgriffier en de beheerder zetelen met raadgevende stem in de algemene vergadering, wat hun respectieve bevoegdheden betreft.

De algemene vergadering beslist onder meer over de volgende aangelegenheden:

- 1° de aanstelling van de eerste voorzitter;
- 2° de hernieuwing van het mandaat van eerste voorzitter;
- 3° de goedkeuring en wijziging van het huishoudelijk reglement van de algemene vergadering en de Vlaamse bestuursrechtscolleges;
- 4° andere strategische aangelegenheden betreffende de werking en organisatie van de Vlaamse bestuursrechtscolleges.

Onderafdeling 2. Eerste voorzitter

Art. 8. De algemene vergadering stelt onder de effectieve bestuursrechters die deel uitmaken van de algemene vergadering, een eerste voorzitter aan voor een mandaat van vijf jaar, dat eenmaal kan worden hernieuwd.

De algemene vergadering stelt de selectieprocedure vast voor het mandaat van eerste voorzitter.

Art. 9. De eerste voorzitter is belast met de algemene en dagelijkse leiding van de Vlaamse bestuursrechtscolleges.

De eerste voorzitter is tevens hoofd van de dienst van de Bestuursrechtscolleges.

De eerste voorzitter kan bevoegdheden inzake het dagelijks beheer delegeren aan de beheerder.

Het dagelijks beheer omvat het technisch en financieel beheer, het beheer van de infrastructuur, de communicatie en het personeelsmanagement van de bestuursrechters en van de personeelsleden van de dienst van de Bestuursrechtscolleges.

De eerste voorzitter is belast met het opmaken van een beleidsplan voor de Vlaamse bestuursrechtscolleges.

De eerste voorzitter stelt jaarlijks een werkingsverslag op waarin de implementatie van zijn beleidsplan en de evaluatie ervan wordt uiteengezet. In voorkomend geval bevat dat verslag de nodige bijstellingen van het plan, wijst het de behoeften aan en bevat het voorstellen om de werking van de Vlaamse bestuursrechtscolleges te verbeteren.

Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen kan de eerste voorzitter maatregelen nemen die kunnen afwijken van de bepalingen in het huishoudelijk reglement. Onder de behoefte van de dienst kan onder meer worden begrepen de verdeling van de werklast, de onbeschikbaarheid van een bestuursrechter, een vereiste deskundigheid, de goede voortgang van een zaak of een andere daarmee vergelijkbare objectieve reden.

De eerste voorzitter bewaakt de eenheid van rechtspraak of rechtsvorming tussen de Vlaamse bestuursrechtscolleges. Hiertoe kan hij een zaak op eigen initiatief of op vraag van een voorzitter toewijzen aan een kamer bestaande uit de voorzitters van de Vlaamse bestuursrechtscolleges.

De eerste voorzitter oefent het mandaat van korpschef uit.

Het mandaat van korpschef omvat het hiërarchisch en functioneel gezag over de bestuursrechters.

Onderafdeling 3. Voorzitter

Art. 10. De voorzitter van een Vlaams bestuursrechtscollege als vermeld in artikel 2, 1°, a) en b), wordt aangesteld onder en door de effectieve bestuursrechters die benoemd of aangesteld zijn bij dat Vlaams bestuursrechtscollege.

De voorzitter van een Vlaams bestuursrechtscollege als vermeld in artikel 2, 1°, c), wordt aangesteld onder en door de effectieve, aanvullende en plaatsvervangende bestuursrechters die benoemd zijn bij dat Vlaams bestuursrechtscollege.

Het betreft een mandaat van vijf jaar, dat eenmaal kan worden hernieuwd.

De voorzitter bewaakt de eenheid van rechtspraak of rechtsvorming binnen het Vlaams bestuursrechtscollege waarvoor hij bevoegd is. Hiertoe kan hij een zaak op eigen initiatief of op vraag van een kamervoorzitter toewijzen aan een kamer met drie rechters.

De voorzitter is belast met de efficiënte toewijzing van een beroep binnen het rechtscollege waarvoor hij bevoegd is.

De Vlaamse Regering stelt de taken van de voorzitter betreffende de rechtspleging vast inzonderheid inzake het samenvoegen van beroepen of bezwaren, de toepassing van de vereenvoudigde procedure, de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid en de voorlopige maatregelen.

Onderafdeling 4. Werkingsregelen

Art. 11. Het huishoudelijk reglement regelt minstens de indeling in kamers, de toewijzing van dossiers en de wijze van beraadslaging en beslissing van de algemene vergadering.

Het reglement wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Art. 12. De Vlaamse bestuursrechtscolleges worden ingedeeld in kamers.

Een enkelvoudige kamer houdt zitting met één bestuursrechter. Meervoudige kamers houden zitting met drie bestuursrechters.

De eerste voorzitter bepaalt de samenstelling van de kamers en wijst de kamervoorzitters aan.

De kamervoorzitter neemt de leiding van de kamer en is belast met de organisatie ervan. Hij brengt daarover verslag uit bij de eerste voorzitter.

De kamervoorzitter bewaakt de eenheid van rechtspraak of rechtsvorming in zijn kamer.

De eerste voorzitter kan aanvullende kamers samenstellen. Hij kan daarbij afwijken van de regels die zijn vastgesteld in het huishoudelijk reglement.

Hoofdstuk 3. Rechtspleging

Afdeling 1. Bepalingen die van toepassing zijn op het Milieuhandhavingscollege, de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen

Art. 13. De partijen kunnen bestuursrechters die zich over het beroep of bezwaar moeten uitspreken schriftelijk en op gemotiveerde wijze wraken voor de aanvang van de zitting, tenzij de reden tot wraking later is ontstaan.

De redenen, vermeld in artikel 828 en 830 van het Gerechtelijk Wetboek, zijn de redenen tot wraking, vermeld in het eerste lid.

De eerste voorzitter of, als die wordt gewraakt, de oudste kamervoorzitter doet zo spoedig mogelijk uitspraak over het verzoek tot wraking. Als het verzoek wordt ingewilligd, wordt de gewraakte bestuursrechter vervangen.

De bestuursrechter die weet dat er een reden tot wraking tegen hem bestaat, onthoudt zich van de zaak en laat zich vervangen.

Art. 14. Het beroep of bezwaar heeft geen schorsende werking, tenzij de decreten, vermeld in artikel 2, 1°, dat anders bepalen.

Art. 15. Een Vlaams bestuursrechtscollege kan zaken over hetzelfde of over een verwant onderwerp ter behandeling samenvoegen en de behandeling over samengevoegde zaken achteraf weer splitsen.

Art. 16. De behandeling van het beroep of bezwaar geschiedt schriftelijk en op tegenspraak.

Partijen kunnen zich laten bijstaan of vertegenwoordigen door een raadsman.

Een Vlaams bestuursrechtscollege kan, op eigen initiatief of op verzoek van een partij, getuigen of deskundigen horen en een beroep doen op tolken. Een Vlaams bestuursrechts-

college kan ook andere onderzoeksmaatregelen bevelen die door de Vlaamse Regering worden vastgesteld.

De zittingen van een Vlaams bestuursrechtcollege zijn openbaar, behalve als de kamer in geval van gevaar voor de orde of goede zeden anders beslist.

Bij regelmatige oproeping belet de afwezigheid van een partij de geldigheid van een zitting niet. De zaak wordt in dat geval geacht op tegenspraak behandeld te zijn.

Tenzij een Vlaams bestuursrechtcollege anders beslist kunnen partijen in onderling overleg afzien van de behandeling van het beroep ter zitting.

Een Vlaams bestuursrechtcollege beraadslaagt achter gesloten deuren over zijn uitspraken.

Art. 17. De Vlaamse Regering stelt de nadere regels vast voor de vormvereisten en ontvankelijkheid van de verzoekschriften en voor de rechtspleging voor de Vlaamse bestuursrechtcolleges, waaronder de regels betreffende:

- 1° de stukken die bij het verzoekschrift moeten worden gevoegd;
- 2° de registratie van het verzoekschrift en de voorwaarden waaronder het verzoekschrift kan worden geregulariseerd;
- 3° de wijze waarop en de personen aan wie een afschrift van het verzoekschrift wordt bezorgd;
- 4° de wijze van toezending en uitwisseling van de processtukken;
- 5° de bijstand of vertegenwoordiging door een raadsman;
- 6° het beroep op getuigen, deskundigen en tolken, met inbegrip van de regeling voor het getuigengeld, de kosten en erelonen van de deskundigen en de kosten van de tolken;
- 7° de wijze van de berekening van de termijnen, vermeld in dit hoofdstuk;
- 8° de voorwaarden waaronder een vergoeding kan worden gevraagd voor afschriften of uittreksels.

Afdeling 2. Bepalingen die van toepassing zijn op het Milieuhandhavingscollege en de Raad voor Vergunningsbetwistingen

Art. 18. De decreten, vermeld in artikel 2, 1°, a) en b), stellen de personen vast die beroep kunnen instellen tegen een bestreden beslissing, alsook de daarvoor geldende termijnen.

Art. 19. De Vlaamse Regering kan regels vaststellen voor de behandeling van verzoekschriften die in aanmerking komen voor een vereenvoudigde procedure.

Afdeling 3. Bepalingen die van toepassing zijn op de Raad voor Vergunningsbetwistingen

Art. 20. Elke belanghebbende kan tussenkomen in een hangende procedure.

Het decreet, vermeld in artikel 2, 1°, b), bepaalt welke personen belanghebbende zijn.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor tussenkomst.

De Vlaamse Regering bepaalt de vervalttermijnen die niet korter mogen zijn dan twintig dagen.

Art. 21. §1. Het rolrecht dat verschuldigd is per verzoekende partij bij het indienen van een verzoekschrift tot vernietiging, bedraagt 175 euro.

Het rolrecht dat verschuldigd is per verzoekende partij bij het indienen van een verzoekschrift tot schorsing of van een verzoekschrift tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid, bedraagt 100 euro.

Het rolrecht dat verschuldigd is per tussenkomende partij, bedraagt 100 euro, ongeacht of de tussenkomst geldt voor de vordering tot schorsing of de vordering tot vernietiging.

De bedragen die verschuldigd zijn overeenkomstig dit artikel worden vijfjaarlijks op 1 januari geïndexeerd op basis van de ABEX-index, met als basisindex die van januari 2014, en met een eerste indexatie op 1 januari 2019. De bedragen worden afgerond naar de dichtstbijzijnde euro. Als het bedrag precies de helft van een euro is, wordt het bedrag naar boven afgerond.

§2. De leidende ambtenaar van het departement Ruimte Vlaanderen, of bij zijn afwezigheid zijn gemachtigde, die optreedt, met toepassing van artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 5°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, is vrijgesteld van de betaling van enig rolrecht.

§3. De verzoekende partij of tussenkomende partij die aantoonst dat haar inkomsten ontoereikend zijn, is vrijgesteld van de betaling van enig rolrecht.

De verzoekende partij of tussenkomende partij richt daarvoor een verzoek aan de Raad voor Vergunningsbetwistingen, gelijktijdig met het indienen van haar verzoekschrift.

In het geval van het ontbreken van de bewijsstukken, vermeld in het eerste lid, vraagt de griffier die op bij de verzoekende of tussenkomende partij.

De bewijsstukken worden bezorgd binnen een termijn van acht dagen, die ingaat de dag na de betekening van de beveiligde zending, vermeld in het derde lid.

Bij het niet-tijdig bezorgen van de bewijsstukken, vermeld in het vierde lid, wordt de verzoekende of tussenkomende partij geacht afstand te doen van haar vraag tot vrijstelling van het rolrecht.

De ontoereikendheid van de inkomsten wordt beoordeeld conform het koninklijk besluit van 18 december 2003 tot vaststelling van de voorwaarden van de volledige of gedeeltelijke kosteloosheid van de juridische tweedelijnsbijstand en de rechtsbijstand.

§4. Collectieve verzoekschriften geven aanleiding tot het betalen van zoveel malen het recht als er verzoekende partijen zijn.

Collectieve verzoekschriften tot tussenkomst geven aanleiding tot het betalen van zoveel malen het recht als er tussenkomende partijen zijn.

§5. De griffier brengt de verzoekende partij of tussenkomende partij schriftelijk op de hoogte van het verschuldigde bedrag of de beslissing over de vrijstelling van de betaling van het rolrecht.

De storting gebeurt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat de dag na de betekening van de beveiligde zending, vermeld in het eerste lid.

Als het bedrag niet binnen de termijn, vermeld in het tweede lid, is gestort door de verzoekende partij, wordt het beroep niet-ontvankelijk verklaard.

Als het bedrag niet binnen de termijn, vermeld in het tweede lid, is gestort door de tussenkomende partij, wordt het verzoekschrift tot tussenkomst niet-ontvankelijk verklaard.

De niet-tijdige betaling kan niet worden geregulariseerd.

§6. De rechten die ingevolge paragraaf 1 verschuldigd zijn bij het indienen van een verzoekschrift tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid worden begroot in debet.

Afdeling 4. Bepalingen die van toepassing zijn op de Raad voor Verkiezingsbetwistingen

Onderafdeling 1. Rechtspleging in de procedures voor bezwaren tegen de verkiezing en bezwaren op grond van de schending van de regelgeving inzake de verkiezingsuitgaven door kandidaten en lijsttrekkers, alsmede de procedures voor de verkiezing en benoeming van de schepenen en de verkiezing van de opvolgers

Art. 22. Alleen de kandidaten zijn gerechtigd bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen bezwaar in te dienen tegen de verkiezing en tegen de verkiezingsuitgaven die werden gedaan door de lijsttrekkers en de kandidaten. Het bezwaar wordt ingediend bij wijze van verzoekschrift.

Art. 23. Het bezwaar wordt binnen een termijn van dertig dagen ingediend, te rekenen vanaf de dagtekening van het proces-verbaal van de verkiezingen.

Een nieuwe termijn van vijftien dagen wordt geopend met ingang van de datum van de uitspraak van de definitieve veroordeling, gesteund op een klacht die is ingediend met toepassing van artikel 201 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011.

Art. 24. Iedereen die een bezwaar heeft ingediend dat ongegrond blijkt en waarvan vaststaat dat het is ingediend met het oogmerk om te schaden, wordt gestraft met een geldboete van 50 tot 500 euro.

De opbrengst van de geldboete wordt gestort op rekening van het fonds voor de dienst van de Bestuursrechtscolleges.

Art. 25. De Raad voor Verkiezingsbetwistingen doet uitspraak over het bezwaar, binnen veertig dagen na de indiening ervan. Als binnen die termijn geen uitspraak is gedaan, wordt het bezwaar als verworpen beschouwd en is de uitslag van de verkiezing, zoals die door het hoofdstembureau is afgekondigd, definitief, met behoud van de toepassing van artikel 23, tweede lid, en de beroepsmogelijkheid bij de Raad van State.

Art. 26. De griffie geeft binnen drie dagen kennis van de beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen of van het uitblijven van enige beslissing binnen de voorgeschreven termijn aan de betreffende gemeente-, stadsdistricts- of provincieraad. De bezwaarden worden hiervan per aangetekende brief op de hoogte gebracht. Bovendien wordt:

1° indien de verkiezing geheel of gedeeltelijk ongeldig verklaard is, van de beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen op dezelfde wijze kennis gegeven aan de twee aftredende raadsleden, vermeld in artikel 69 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, of aan de drie ondertekenaars, vermeld in artikel 70 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011;

2° van de beslissing waarbij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, al dan niet uitspraak doende op een bezwaar, de zetelverdeling tussen de lijsten, de rangorde van de gekozen raadsleden of die van de opvolgers wijzigt, op dezelfde wijze kennis gegeven aan de gekozen raadsleden, die hun hoedanigheid van gekozene verliezen, en aan de gekozen opvolgers, die hun rang van eerste of tweede opvolger verliezen.

Van de beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen waarbij de verkiezingen geheel of gedeeltelijk ongeldig worden verklaard of de zetelverdeling wordt gewijzigd, wordt tegelijkertijd naar de eerste voorzitter van de Raad van State een eensluidend verklaard afschrift van de uitspraak, van het administratief dossier en van de proceduristukken gestuurd.

Binnen acht dagen nadat is kennisgegeven van de beslissingen van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, kunnen de betrokkenen op de griffie inzage nemen in het dossier.

Art. 27. §1. Behalve in de gevallen, vermeld in dit decreet, bedraagt de termijn voor het instellen van een bezwaar bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen dertig dagen.

§2. Artikel 16 en 22 tot en met 26 zijn van overeenkomstige toepassing op de verkiezing en benoeming van de schepenen, vermeld in artikel 45 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, met dien verstande dat alleen de gemeenteraadsleden een bezwaar mogen indienen en dat een termijn van dertig dagen begint te lopen vanaf de installatievergadering van de gemeenteraad na de volledige vernieuwing ervan.

§3. Bij gebrek aan opvolgers wordt in een of meer vacatures in de gemeenteraad of de stadsdistrictsraad voorzien. De aanwijzing van de verkozenen geschiedt conform de bepalingen van deel 3, titel 5, of artikel 219, eerste lid, 2°, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011.

Als bij de verkiezing van het te vervangen raadslid kandidaten van dezelfde lijst met toepassing van artikel 169 of 175 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, tot opvolger zijn gekozen, treedt degene die volgens deze artikelen de eerste opvolger is, in functie, na onderzoek van zijn geloofsbrieven.

Als er bezwaren worden ingediend tegen de beslissing van de gemeenteraad of stadsdistrictsraad of tegen zijn weigering om de opvolger aan te stellen als gemeenteraadslid, doet de Raad voor Verkiezingsbetwistingen uitspraak met toepassing van artikel 16 en 25 van dit decreet, en artikel 204, tweede lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011.

De Raad voor Verkiezingsbetwistingen doet uitspraak binnen veertig dagen, te rekenen vanaf de dag waarop het bezwaarschrift bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen is aangekomen. De betrokken opvolger en, in voorkomend geval, degenen die bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen bezwaren hebben ingediend, worden van die beslissing op de hoogte gebracht. Zij kunnen bij de Raad van State beroep instellen binnen acht dagen na de kennisgeving.

Het nieuwe raadslid voleindigt het mandaat van zijn voorganger.

Art. 28. De personen die op de hoogte moeten worden gebracht van de beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, kunnen binnen acht dagen na de kennisgeving of de mededeling van het feit dat de termijn van veertig dagen is verstreken inzage nemen in het dossier op de griffie en binnen diezelfde termijn beroep instellen bij de Raad van State.

De Raad van State doet uitspraak binnen een termijn van zestig dagen. De verkiezing kan door de Raad van State alleen geheel of gedeeltelijk ongeldig worden verklaard op grond van onregelmatigheden die de zetelverdeling tussen de verschillende lijsten kunnen beïnvloeden.

De gehele ongeldigverklaring van de verkiezing heeft tot gevolg dat de verkiezingen ab initio hernomen worden met toepassing van de bepalingen opgenomen in het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011. Als de Raad van State oordeelt dat de verkiezingen gedeeltelijk worden vernietigd, duidt hij de bepalingen aan van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 die bij de herverkiezing opnieuw moeten worden uitgevoerd.

Het raadslid dat door de Raad van State van zijn mandaat vervallen is verklaard met toepassing van artikel 205 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, wordt in de gemeenteraad vervangen door de eerste opvolger van de lijst waarop hij werd verkozen.

Het beroep bij de Raad van State is niet opschortend, behalve als het beroep gericht is tegen een beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen die een gehele of gedeeltelijke ongeldigverklaring van de verkiezingen of een wijziging in de zetelverdeling inhoudt.

Als vóór de uitspraak van de Raad van State de Vlaamse Regering de burgemeester van de gemeente in kwestie benoemt, heeft die benoeming uitwerking vanaf de betekening van het arrest van de Raad van State dat de verkiezingen niet geheel of gedeeltelijk ongeldig verklaart of de zetelverdeling niet wijzigt.

Art. 29. Het arrest van de Raad van State wordt door de zorg van de griffie onmiddellijk ter kennis gebracht van de provinciegouverneur, de voorzitter van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen en van de gemeente-, stadsdistricts- of provincieraad in kwestie.

Onderafdeling 2. Rechtspleging voor overige betwistingen

Art. 30. Voor de geschillen, vermeld in artikel 13, 44, §6, 60, 218bis en 273, van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, doet de Raad voor Verkiezingsbetwistingen uitspraak binnen veertig dagen na de indiening van het bezwaar, behalve in de geschillen over het verval van het mandaat, vermeld in artikel 10 en 13 van het voormelde decreet.

Voor de geschillen, vermeld in artikel 13, 44, §4, en artikel 211bis van het Provinciedecreet van 9 december 2005, doet de Raad voor Verkiezingsbetwistingen uitspraak binnen veertig dagen na de indiening van het bezwaar, behalve in de geschillen over het verval van het mandaat, vermeld in artikel 10 en 13 van het voormelde decreet.

Voor de geschillen, vermeld in artikel 22 en 57 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, doet de Raad voor Verkiezingsbetwistingen uitspraak binnen veertig dagen na de indiening van het bezwaar, behalve in de geschillen over het verval van het mandaat, vermeld in artikel 19 en 22 van het voormelde decreet.

Art. 31. §1. In de gevallen, vermeld in artikel 15 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, zijn alleen de gemeenteraadsleden en de personen die voorkomen op de voordrachtsakte, vermeld in artikel 10, §1, en in artikel 14 van het voormelde decreet, gerechtigd om bezwaar

in te dienen. Het bezwaarschrift wordt op straffe van onontvankelijkheid uiterlijk ingediend op de vijfde dag die volgt op de afkondiging van de verkiezingsuitslag.

Het is verboden, op straffe van een gevangenisstraf van een maand tot twee jaar, het bewijs van ontvangst van het bezwaarschrift te antidateren.

§2. Iedereen die een bezwaar heeft ingediend dat ongegrond blijkt en waarvan vaststaat dat het is ingediend met het oogmerk om te schaden, wordt gestraft met een geldboete van 50 tot 500 euro.

De opbrengst van de geldboete wordt gestort op de rekening van het fonds voor de dienst van de Bestuursrechtscolleges.

§3. De Raad voor Verkiezingsbetwistingen doet uitspraak, als er bezwaar wordt ingediend binnen veertig dagen na de ontvangst van het dossier, over de geldigheid van de verkiezingen. Hij herstelt, in voorkomend geval, de vergissingen die begaan zijn bij het vaststellen van de verkiezingsuitslag. Als binnen die termijn geen uitspraak is gedaan, wordt de verkiezing als regelmatig beschouwd.

§4. De beslissing van het rechtscollege heeft op zijn vroegst uitwerking na het verstrijken van de termijnen, vermeld in paragraaf 5, om beroep in te stellen bij de Raad van State.

§5. De gemeente, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, de verkozen leden van de raad voor maatschappelijk welzijn, de opvolgers van wie de verkiezing is vernietigd en de opvolgers van wie de verkiezingsrang is gewijzigd, alsook de personen die bezwaren hebben ingediend, kunnen bij de Raad van State beroep instellen binnen acht dagen na de kennisgeving van de beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen of de mededeling van het feit dat de termijn van veertig dagen is verstreken. Het beroep schorst de beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen tot vernietiging of tot wijziging van de verkiezingsuitslag of van de zetelverdeling.

De hoofdgriffier van de Raad van State deelt het beroep binnen acht dagen na de ontvangst ervan mee aan de provinciegouverneur, aan het betrokken Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn, aan de gemeente, aan de voorzitter van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen en aan de verkozenen van wie de verkiezing of verkiezingsrang wordt betwist. De Raad van State doet uitspraak binnen een termijn van zestig dagen. Het arrest van de Raad van State wordt door de zorg van de hoofdgriffier onmiddellijk ter kennis gebracht van de verzoeker, de provinciegouverneur, het betrokken Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn, de gemeente en de verkozenen van wie de verkiezing wordt vernietigd of van wie de verkiezingsrang wordt gewijzigd.

Als een vernietiging definitief geworden is, wordt binnen twintig dagen, vanaf de dag na de kennisgeving van de vernietiging aan de betrokken gemeente, tot een nieuwe verkiezing overgegaan op basis van de ontvankelijke voordrachtsakte voor de vernietigde verkiezing, ingediend conform artikel 10, §1, en 14, van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Ingeval van onvoldoende voordrachten is artikel 14, tweede lid, van het voormelde decreet, met behoud van artikel 13 van het voormelde decreet, van toepassing, met dien verstande dat de termijn van twintig dagen geldt.

Tot de installatie van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn kunnen alleen dringende zaken worden behandeld.

Een vernietiging of een herstel van de verkiezingsuitslag tast de geldigheid niet aan van de beslissingen van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn die genomen zijn voor de kennisgeving van de definitieve uitspraak.

Hoofdstuk 4. Arresten

Afdeling 1. Bepalingen die van toepassing zijn op het Milieuhandhavingscollege, de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen

Art. 32. Een Vlaams bestuursrechtscollege spreekt zijn arresten uit in openbare zitting.

Elk arrest van een Vlaams bestuursrechtscollege wordt met redenen omkleed.

De arresten van een Vlaams bestuursrechtscollege worden ondertekend door de kamer-voorzitter en de griffier.

Art. 33. Een Vlaams bestuursrechtscollege legt in zijn arrest het geheel of een deel van de kosten ten laste van de partij die ten gronde in het ongelijk gesteld wordt.

Indien toepassing wordt gemaakt van artikel 34 of artikel 42 dan kan een Vlaams bestuursrechtscollege de kosten geheel of gedeeltelijk ten laste van de verwerende partij leggen.

De kosten omvatten:

- 1° het getuigengeld;
- 2° de kosten en erelonen van het onderzoek van de deskundigen;
- 3° de kosten van de bekendmaking conform artikel 47, uitgezonderd wat de Raad voor Verkiezingsbetwistingen betreft.

Wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, omvatten de kosten ook het rolrecht, vermeld in artikel 21.

Afdeling 2. Bepalingen die van toepassing zijn op het Milieuhandhavingscollege en de Raad voor Vergunningsbetwistingen

Art. 34. §1. Een Vlaams bestuursrechtscollege als vermeld in artikel 2, 1°, a) en b), kan, als het vaststelt dat het de bestreden beslissing om reden van een onwettigheid moet vernietigen, de verwerende partij in elke stand van het bodemgeding met een tussenuitspraak de mogelijkheid bieden om binnen een bepaalde termijn de onwettigheid in de bestreden beslissing te herstellen of te laten herstellen, tenzij belanghebbenden daardoor onevenredig kunnen worden benadeeld.

Onder een onwettigheid wordt verstaan een strijdigheid met een geschreven rechtsregel of een algemeen rechtsbeginsel die kan leiden tot vernietiging van de bestreden beslissing, maar die herstelbaar is. Als de onwettigheid wordt hersteld, is de beslissing niet meer onwettig en kan de bestreden beslissing gehandhaafd blijven.

§2. De verwerende partij deelt het Vlaams bestuursrechtscollege binnen de door het Vlaams bestuursrechtscollege gestelde termijn mee of ze gebruikmaakt van de mogelijkheid om een onwettigheid in de bestreden beslissing te herstellen of te laten herstellen.

Als de verwerende partij overgaat tot herstel van de onwettigheid deelt ze het Vlaams bestuursrechtscollege schriftelijk en binnen de hersteltermijn, vermeld in paragraaf 1, mee op welke wijze de onwettigheid is hersteld.

Het herstel door de verwerende partij kan enkel betrekking hebben op de onwettigheid die in de tussenuitspraak werd opgegeven.

Partijen kunnen binnen de door de Vlaamse Regering bepaalde vervalttermijnen die niet korter mogen zijn dan dertig dagen schriftelijk hun zienswijze meedelen over de manier waarop de onwettigheid is hersteld.

§3. Het Vlaams bestuursrechtscollege deelt de partijen mee op welke wijze het beroep verder wordt behandeld na:

- 1° de ontvangst van de mededeling van de verwerende partij dat ze niet gebruikmaakt van de mogelijkheid die haar geboden wordt met toepassing van paragraaf 2, eerste lid;
- 2° het ongebruikt verstrijken van de door het Vlaams bestuursrechtscollege bepaalde termijn, vermeld in paragraaf 2, eerste lid;
- 3° het ongebruikt verstrijken van de termijn, vermeld in paragraaf 2, tweede lid;
- 4° de ontvangst van de zienswijzen, vermeld in paragraaf 2, vierde lid.

§4. De proceduretermijnen, die niet worden vermeld in paragraaf 2, worden geschorst vanaf de datum van het tussenarrest, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, tot de datum van de mededeling van het Vlaams bestuursrechtscollege, vermeld in paragraaf 3.

Art. 35. Als een Vlaams bestuursrechtscollege als vermeld in artikel 2, 1°, a) en b), het beroep gegrond verklaart, vernietigt het de bestreden beslissing geheel of gedeeltelijk.

Art. 36. Een Vlaams bestuursrechtscollege als vermeld in artikel 2, 1°, a) en b), kan op verzoek van een partij of op eigen initiatief oordelen dat de rechtsgevolgen van de geheel of gedeeltelijk vernietigde beslissing geheel of gedeeltelijk in stand blijven of voorlopig in stand blijven voor een termijn die het bepaalt.

De in het eerste lid voorziene maatregel kan enkel bevolen worden om uitzonderlijke redenen die een aantasting van het legaliteitsbeginsel rechtvaardigen, bij een met bijzondere redenen omklede beslissing en na een tegensprekelijk debat. Deze beslissing kan rekening houden met de belangen van derden.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedureregels betreffende de toepassing van dit artikel.

Art. 37. Na gehele of gedeeltelijke vernietiging kan een Vlaams bestuursrechtscollege als vermeld in artikel 2, 1°, a) en b), de verwerende partij bevelen om met inachtneming van de overwegingen opgenomen in zijn uitspraak een nieuwe beslissing te nemen of een andere handeling te stellen. Het kan een termijn opleggen voor de uitvoering van dat bevel.

Een Vlaams bestuursrechtscollege als vermeld in artikel 2, 1°, a) en b), kan daarbij de volgende voorwaarden opleggen:

- 1° welbepaalde rechtsregels of rechtsbeginselen moeten bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing worden betrokken;
- 2° welbepaalde procedurele handelingen moeten voorafgaand aan de nieuwe beslissing worden gesteld.

Art. 38. §1. Een Vlaams bestuursrechtscollege als vermeld in artikel 2, 1°, a) en b), kan bij ingebreke blijven van de verwerende partij, op verzoek van een partij bepalen dat de verwerende partij, zolang ze niet voldoet aan een bevel, gegeven met toepassing van artikel

37, een dwangsom verbeurt ten voordele van de partij die om de oplegging van een dwangsom heeft verzocht.

Het verzoek is slechts ontvankelijk wanneer de verzoeker de verwerende partij bij een beveiligde zending tot het nemen van een nieuwe beslissing heeft aangemaand en ten minste drie maanden vanaf de kennisgeving van het vernietigingsarrest verlopen zijn. De dwangsom kan niet worden verbeurd alvorens het arrest waarbij zij is vastgesteld, wordt betekend.

§2. Een Vlaams bestuursrechtscollege kan de dwangsom hetzij op een bedrag ineens, hetzij op een bedrag per tijdseenheid of per overtreding vaststellen. In de laatste twee gevallen kan een Vlaams bestuursrechtscollege eveneens een bedrag bepalen waarboven geen dwangsom meer verbeurd wordt.

§3. De kamer die de dwangsom heeft opgelegd kan op vordering van de verwerende partij de dwangsom opheffen, de looptijd ervan opschorten gedurende een door haar te bepalen termijn of de dwangsom verminderen in geval van blijvende of tijdelijke of gedeeltelijke onmogelijkheid voor de verwerende partij om aan het bevel gegeven met toepassing van artikel 37 te voldoen. Voor zover de dwangsom verbeurd was voordat de onmogelijkheid intrad, kan de kamer haar niet opheffen of verminderen.

De partij op wiens verzoek reeds een dwangsom werd opgelegd kan vragen om een bijkomende dwangsom op te leggen of om de opgelegde dwangsom te verhogen als de verwerende partij manifest in gebreke blijft uitvoering te geven aan het bevel, gegeven met toepassing van artikel 37.

§4. De bepalingen van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek die op het beslag en de tenuitvoerlegging betrekking hebben, zijn van overeenkomstige toepassing op de tenuitvoerlegging van het arrest waarbij een dwangsom is opgelegd.

Art. 39. §1. De arresten van een Vlaamse bestuursrechtscollege als vermeld in artikel 2, 1°, a) en b), zijn vatbaar voor verbetering of herziening.

§2. Als een arrest een materiële vergissing bevat, kan een Vlaams bestuursrechtscollege als vermeld in artikel 2, 1°, a) en b), uit eigen beweging of op verzoek van een van de betrokken partijen een verbeterend arrest uitspreken.

Een vergissing met betrekking tot het recht of met betrekking tot de feiten is nooit een materiële vergissing.

§3. Een beroep tot herziening kan worden ingesteld als sinds de uitspraak van het eindarrest over de vordering tot vernietiging doorslaggevende stukken zijn teruggevonden die door toedoen van de tegenpartij waren achtergehouden of als het arrest is uitgesproken op als vals erkende of vals verklaarde stukken.

Alleen degenen die bij het bestreden arrest partij waren, kunnen bij verzoekschrift een beroep tot herziening instellen.

Een beroep tot herziening schorst de uitvoering niet, tenzij de kamervoorzitter er bij beschikking anders over oordeelt.

De partijen worden uitgenodigd om te verschijnen op een zitting waarop het beroep tot herziening wordt behandeld.

Tegen een eindarrest waarbij uitspraak wordt gedaan over de vordering tot vernietiging, kan dezelfde partij slechts eenmaal een beroep tot herziening instellen.

Tegen een arrest waarbij uitspraak wordt gedaan over een beroep tot herziening, kan geen beroep tot herziening worden ingesteld.

§4. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de toepassing van de procedure-regeling voor de verbetering of herziening van arresten, met inbegrip van het bepalen van termijnen en de organisatie van de zittingen, vermeld in dit artikel.

Afdeling 3. Bepalingen die van toepassing zijn op de Raad voor Vergunningsbetwistingen

Art. 40. §1. Met behoud van de toepassing van artikel 14 kan de Raad voor Vergunningsbetwistingen, op voorwaarde dat de vordering tot schorsing is ingegeven door hoogdringendheid en op grond van een of meer ernstige middelen, een bestreden beslissing schorsen bij wijze van voorlopige voorziening.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen houdt op verzoek van de verwerende of de tussenkomende partij rekening met de waarschijnlijke gevolgen van de schorsing van de tenuitvoerlegging voor alle belangen die kunnen worden geschonden, alsook met het algemeen belang, en hij kan besluiten de schorsing niet te bevelen indien de nadelige gevolgen ervan op een klaarblijkelijk onevenredige wijze zwaarder wegen dan de voordelen.

Een vordering tot schorsing schorst de proceduretermijnen van de vordering tot vernietiging vanaf de datum van ontvangst van het verzoekschrift door de Raad voor Vergunningsbetwistingen tot de dag na de betekening van het arrest waarin de schorsing wordt bevolen of van het door de verzoekende partij ingediende verzoek tot voortzetting van de rechtspleging.

Het schorsingsarrest wordt op verzoek gewezen, nadat de partijen zijn gehoord of behoorlijk opgeroepen.

Als de verzoekende partij noch verschijnt, noch vertegenwoordigd is op de zitting, wordt de vordering tot schorsing verworpen.

Het verzoekschrift omschrijft in voorkomend geval de redenen op grond waarvan, bij wijze van voorlopige voorziening, om de schorsing van de tenuitvoerlegging van een beslissing wordt verzocht.

Wanneer een vordering tot schorsing wordt verworpen wegens het gebrek aan hoogdringendheid kan een nieuwe vordering slechts worden ingediend indien die steunt op nieuwe elementen die de hoogdringendheid van deze vordering rechtvaardigen. De Raad voor Vergunningsbetwistingen kan bovendien een termijn bepalen waarin geen enkele nieuwe vordering tot schorsing kan worden ingediend indien het enige nieuw ingeroepen element bestaat uit het verloop van tijd.

§2. In geval van uiterst dringende noodzakelijkheid kan de schorsing op verzoek bij voorraad worden bevolen zonder dat de partijen of sommige van hen zijn gehoord. In dit geval worden in het arrest dat de voorlopige schorsing beveelt, de partijen binnen drie dagen opgeroepen om te verschijnen voor de kamer die uitspraak doet over de bevestiging van de schorsing.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de vervaltermijnen waarbinnen de partijen het administratief dossier en hun nota's indienen. Deze vervaltermijnen mogen niet korter zijn dan vijftien dagen, met uitzondering voor het indienen van het administratief dossier bij de behandeling van de vordering tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de partijen in kennis worden gesteld van de neerlegging van het administratief dossier en de nota's.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de behandeling van de vordering tot schorsing en van de schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid.

§4. Het arrest dat de schorsing of de voorlopige schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing beveelt kan op verzoek van een partij een dwangsom opleggen aan de verwerende partij ten voordele van de partij die om de oplegging van de dwangsom heeft verzocht. In dat geval is artikel 38, §2 tot en met 4, van toepassing.

§5. De Raad voor Vergunningsbetwistingen kan de arresten waarbij de schorsing is bevolen, op verzoek van de partijen of op eigen initiatief opheffen.

De opheffing is alleen mogelijk als nieuwe feiten, hetzij in rechte, hetzij in feite, zich voordoen of als de omstandigheden zodanig veranderd zijn dat de schorsing niet langer gerechtvaardigd is.

De partijen worden uitgenodigd om te verschijnen op een zitting waarop de vordering tot opheffing wordt behandeld.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de toepassing van de procedure-regeling voor de opheffing van arresten, met inbegrip van het bepalen van termijnen en de organisatie van de zittingen, vermeld in dit artikel.

Art. 41. Wanneer bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen overeenkomstig artikel 40 een vordering tot schorsing of schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid ahangig wordt gemaakt kan hij als enige, bij voorraad en onder de in artikel 40, §1, eerste en tweede lid, bepaalde voorwaarden, alle nodige maatregelen bevelen om de belangen van de partijen of van de personen die belang hebben bij de oplossing van de zaak veilig te stellen, met uitzondering van de maatregelen die betrekking hebben op de burgerlijke rechten.

Deze maatregelen worden, nadat de partijen gehoord zijn of behoorlijk zijn opgeroepen, bij een gemotiveerd arrest bevolen.

Als de verzoekende partij noch verschijnt, noch vertegenwoordigd is op de zitting, wordt de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen verworpen.

Wanneer een vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen wordt verworpen wegens het gebrek aan hoogdringendheid kan een nieuwe vordering slechts worden ingediend indien die steunt op nieuwe elementen die de hoogdringendheid van deze vordering rechtvaardigen. De Raad voor Vergunningsbetwistingen kan bovendien een termijn bepalen waarin geen enkele nieuwe vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen kan worden ingediend indien het enige nieuw ingeroepen element bestaat uit het verloop van tijd.

In geval van uiterst dringende noodzakelijkheid kunnen voorlopige maatregelen worden bevolen, zonder dat de partijen of sommige van hen gehoord worden. In dat geval worden in het arrest dat de voorlopige maatregelen beveelt, de partijen binnen drie dagen opgeroepen om te verschijnen voor de kamer die uitspraak doet over de handhaving van de maatregelen die niet zouden zijn uitgevoerd.

Artikel 40, §§4 en 5, vindt toepassing op de krachtens dit artikel uitgesproken arresten.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure met betrekking tot de in dit artikel bedoelde maatregelen.

Art. 42. §1. Ter oplossing van een voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen gebrachte betwisting kan die op gezamenlijk verzoek van de partijen of op eigen initiatief maar met akkoord van de partijen met een tussenuitspraak tot bemiddeling beslissen zolang het beroep niet in beraad is genomen.

§2. Bij inwilliging van het verzoek tot bemiddeling zendt de griffier onmiddellijk een afschrift van het tussenarrest, vermeld in paragraaf 1, aan de partijen en aan de bemiddelaar.

De volgende personen kunnen door de Raad voor Vergunningsbetwistingen als bemiddelaar worden aangewezen: bestuursrechters, griffiers, referendarissen of derden die door de partijen gezamenlijk worden voorgesteld.

De bemiddelaar voldoet aan de volgende voorwaarden:

- 1° hij heeft een grondige kennis van en nuttige ervaring in het betreffende domein van het Vlaamse recht betreffende de ruimtelijke ordening;
- 2° hij geeft blijk van een vorming die passend is voor de bemiddelingspraktijk;
- 3° hij biedt de noodzakelijke waarborgen voor een onafhankelijke en onpartijdige bemiddeling;
- 4° hij heeft geen strafrechtelijke veroordelingen of tuchtrechtelijke sancties opgelopen die onverenigbaar zijn met de uitoefening van de functie van bemiddelaar.

Tijdens de bemiddeling probeert de bemiddelaar een directe dialoog tot stand te brengen tussen de partijen en verleent hij ondersteuning voor een goed verloop van de dialoog. De bemiddeling verloopt volgens de volgende principes:

- 1° vrijwilligheid;
- 2° onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de bemiddelaar;
- 3° vertrouwelijkheid.

De bemiddelaar kan ook derden bij de bemiddeling betrekken.

§3. Als de bemiddeling tot een bemiddelingsakkoord leidt, kunnen de partijen of een van hen de Raad voor Vergunningsbetwistingen verzoeken dat akkoord te bekrachtigen.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen kan de bekrachtiging alleen weigeren als het akkoord strijdig is met de openbare orde, de regelgeving of stedenbouwkundige voorschriften.

Bij het ontbreken van een bemiddelingsakkoord of als de Raad voor Vergunningsbetwistingen vaststelt dat de randvoorwaarden voor een geslaagde bemiddeling niet of niet langer zijn vervuld, wordt bij tussenarrest de voortzetting van de jurisdictionele procedure bevolen.

§4. Een verzoek tot bemiddeling schorst de proceduretermijnen vanaf de datum van ontvangst van het verzoek door de Raad voor Vergunningsbetwistingen tot:

- 1° de datum van bekrachtiging van het bemiddelingsakkoord, vermeld in paragraaf 3, eerste lid;
- 2° de dag na de betekening van het tussenarrest, vermeld in paragraaf 3, derde lid.

§5. De Vlaamse Regering stelt de vormvereisten vast waaraan een verzoek tot bemiddeling moet voldoen, de mogelijkheid tot regularisatie van deze vereisten en de termijnen van de bemiddeling en alle aanvullende maatregelen betreffende de organisatie van de bemiddeling.

Art. 43. De Raad voor Vergunningsbetwistingen kan ambtshalve een geldboete opleggen wegens kennelijk onrechtmatig beroep.

De geldboete bedraagt minimaal 125 euro en maximaal 2500 euro, met dien verstande dat die bedragen door de Vlaamse Regering kunnen worden gewijzigd ingevolge de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen.

De opbrengst van de geldboete wordt gestort op de rekening van het fonds voor de dienst van de bestuursrechtscolleges.

De Vlaamse Regering stelt de regels vast voor het opleggen en innen van de geldboete.

Afdeling 4. Bepaling die van toepassing is op het Milieuhandhavingscollege

Art. 44. Na gehele of gedeeltelijke vernietiging kan het Milieuhandhavingscollege zelf een beslissing nemen over het bedrag van de boete en, in voorkomend geval, over de voordeelontneming, en bepalen dat zijn uitspraak daarover de vernietigde beslissing vervangt.

Hoofdstuk 5. Uitvoering

Art. 45. De arresten van een Vlaams bestuursrechtscollege zijn van rechtswege uitvoerbaar. De Vlaamse Regering verzekert de uitvoering ervan met inbegrip van de vaststelling van het uitvoeringsformulier.

Hoofdstuk 6. Bekendmaking

Art. 46. Een Vlaams bestuursrechtscollege zorgt voor een publicatie van de arresten op de website van de dienst van de Bestuursrechtscolleges.

Bij de publicatie van het arrest kan de identiteit van natuurlijke personen, op uitdrukkelijk verzoek van een natuurlijke persoon die partij is bij een geschil voor een Vlaams bestuursrechtscollege, worden weggelaten. Dat verzoek kan worden ingediend in het verzoekschrift of, in voorkomend geval, tot aan de sluiting van de debatten. In het bepalend gedeelte van het arrest wordt uitdrukkelijk melding gemaakt van de depersonalisatie.

In uitzonderlijke omstandigheden kan een natuurlijke persoon die partij was bij een geschil dat bij een Vlaams bestuursrechtscollege aanhangig was, op grond van gegevens waarvan hij geen kennis had voor het indienen van het verzoekschrift of de sluiting van de debatten, verzoeken dat de identiteit van de natuurlijke personen die hij aanwijst, niet langer wordt vermeld in de publicatie van de arresten in digitaal formaat.

Een natuurlijke persoon die geen partij was in het geding, maar een belang heeft bij de weglating van de identiteit bij de publicatie, kan ook een dergelijk verzoek indienen, als dat belang wordt aangetoond.

Het gemotiveerd verzoek wordt per beveiligde zending aan de eerste voorzitter bezorgd.

De eerste voorzitter beslist over het gemotiveerde verzoek.

Art. 47. Elk arrest vermeldt in voorkomend geval de beslissing dat het arrest wordt bekendgemaakt op de wijze die het bepaalt.

Art. 48. De eerste voorzitter bezorgt het jaarverslag aan de voorzitter van het Vlaams Parlement en aan de Vlaamse Regering. Het jaarverslag omvat een overzicht van de activiteiten van de Vlaamse bestuursrechtscolleges gedurende het voorgaande jaar.

Hoofdstuk 7. Rechtspositieregeling van de bestuursrechters

Afdeling 1. Selectie en benoeming

Art. 49. §1. De Vlaamse Regering benoemt de effectieve bestuursrechters voor het leven bij een Vlaams bestuursrechtcollege op voordracht van de algemene vergadering.

De effectieve bestuursrechters voldoen minstens aan de volgende benoemingsvoorwaarden:

- 1° houder zijn van het diploma van licentiaat of master in de rechten;
- 2° een grondige kennis hebben van en minstens tien jaar nuttige ervaring hebben in de domeinen van het Vlaamse recht inzake ruimtelijke ordening en van het Vlaamse milieurecht;
- 3° een grondige kennis hebben van procesvoering en rechtsbescherming in bestuurlijke of rechterlijke aangelegenheden.

§2. In afwijking van paragraaf 1, eerste lid, kan de Vlaamse Regering bij het Vlaams bestuursrechtcollege, vermeld in artikel 2, 1°, c), aanvullende bestuursrechters benoemen op voordracht van de algemene vergadering voor een periode van zes jaar, die hernieuwbaar is.

In afwijking van paragraaf 1, tweede lid, kan niemand als aanvullende bestuursrechter worden benoemd tenzij hij zijn deskundigheid kan aantonen op het vlak van publiek recht, politieke wetenschappen of bestuurswetenschappen.

§3. De Vlaamse Regering verklaart de functie van bestuursrechter vacant.

§4. De kandidaten worden geselecteerd door een selectiecommissie. De selectie beoogt de bekwaamheid die vereist is voor de uitoefening van het ambt van bestuursrechter te beoordelen. De algemene vergadering bepaalt de samenstelling van de selectiecommissie. De selectiecommissie stelt het programma van de selectieproef vast en legt dat ter bekrachtiging voor aan de algemene vergadering.

De algemene vergadering brengt op grond van de beoordeling van de kandidaten een gemotiveerde voordracht uit aan de Vlaamse Regering, nadat ze de respectieve aanspraken en verdiensten van de kandidaten, die geslaagd zijn voor de selectieproef, vermeld in

het eerste lid, heeft vergeleken, aangevuld met een interview met de batig gerangschikte kandidaten.

In afwijking van het eerste lid, kan de algemene vergadering beslissen om geen selectieproef te organiseren voor de aanvullende bestuursrechters.

§5. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de toepassing van deze bepalingen, waaronder de nadere regels voor de oproep tot de kandidaat- bestuursrechters.

Art. 50. De bestuursrechters nemen hun ambt op nadat ze in handen van de Vlaamse minister, bevoegd voor bestuurszaken, de volgende eed hebben afgelegd: “Ik zweer de verplichtingen van mijn ambt na te komen”.

Art. 51. Het ambt van effectief bestuursrechter wordt voltijds uitgeoefend.

Het ambt van effectief bestuursrechter is onverenigbaar met de uitoefening van om het even welke andere bezoldigde activiteit of functie of mandaat. De algemene vergadering kan de uitoefening van bepaalde activiteiten, functies of mandaten toestaan of de toestemming opheffen.

Het ambt van effectief bestuursrechter is onverenigbaar met elke activiteit die hij zelf of via een tussenpersoon verricht en waardoor ofwel:

- 1° de functieplichten niet kunnen worden vervuld;
- 2° de waardigheid van de functie in het gedrang komt en/of het vertrouwen van het publiek in de dienst wordt aangetast;
- 3° de eigen onafhankelijkheid wordt aangetast;
- 4° een conflict tussen tegenstrijdige belangen ontstaat.

Het ambt van aanvullend bestuursrechter is onverenigbaar met een politiek mandaat, met een beroepsactiviteit die de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de aanvullende bestuursrechter in het gedrang brengt en met elke activiteit die leidt tot tegenstrijdige belangen.

Afdeling 2. Bezoldiging

Art. 52. De eerste voorzitter ontvangt een salaris in de schaal A311, een mandaattoelage klasse B, alsook de andere toelagen, vergoedingen en sociale voordelen, vermeld in het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, met uitzondering van de prestatietoelagen.

De effectieve bestuursrechter ontvangt een salaris in de schaal A311, alsook de toelagen, vergoedingen en sociale voordelen, vermeld in het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, met uitzondering van de prestatietoelagen.

De diensten en de ervaring van de eerste voorzitter en de effectieve bestuursrechters worden in aanmerking genomen voor hun geldelijke anciënniteit als vermeld in artikel VII 2 van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006.

De voorzitter van het Vlaams bestuursrechtscollege, vermeld in artikel 2, 1°, c), ontvangt een forfaitaire vergoeding per zitting van de algemene vergadering en de aanvullende bestuursrechter, vermeld in artikel 49, §2, ontvangt een forfaitaire vergoeding per zitting van het bestuursrechtscollege. Het bedrag wordt door de Vlaamse Regering vastgesteld. Ze maken ook aanspraak op de terugbetaling van reis- en verblijfkosten, vermeld in het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006.

Afdeling 3. Ontslag en opruiststelling

Art. 53. De bestuursrechters kunnen op ieder moment ontslag nemen. Ze blijven evenwel hun functie uitoefenen, tot ze zijn vervangen, maximaal gedurende zes maanden.

Een effectieve bestuursrechter houdt op zijn ambt uit te oefenen en wordt op rust gesteld door de algemene vergadering op een van de volgende momenten:

- 1° op het einde van de maand waarin hij de leeftijd van zevenenzestig jaar bereikt;
- 2° na advies van een medische dienst, die expertise heeft inzake vervroegde pensionering, als hij niet meer in staat is zijn ambt naar behoren te vervullen wegens zware en blijvende gebrekkigheid. De Vlaamse Regering stelt hiervoor de nadere regels vast.

Op zijn verzoek en op voorstel van de eerste voorzitter kan de Vlaamse Regering een effectieve bestuursrechter die de leeftijd van zevenenzestig jaar heeft bereikt, machtigen om zijn ambt verder uit te oefenen totdat hij is vervangen.

Afdeling 4. De evaluatie van de effectieve bestuursrechters en de eerste voorzitter

Art. 54. §1. De effectieve bestuursrechters en de eerste voorzitter krijgen een gemotiveerde schriftelijke en beschrijvende evaluatie.

De evaluatie omvat geen einduitspraak, behalve als de evaluator oordeelt dat de geëvalueerde de uitspraak ‘onvoldoende’ krijgt.

De evaluatie van de effectieve bestuursrechter vindt de eerste keer plaats binnen drie maanden na het verstrijken van één jaar na de eedaflegging en vervolgens binnen drie maanden na het verstrijken van de evaluatieperiode van drie jaar. Er kan vroegtijdig een nieuwe tussentijdse evaluatie gehouden worden als zich sedert de laatste evaluatie bijzondere negatieve feiten hebben voorgedaan of als bijzondere negatieve vaststellingen zijn gedaan.

De evaluatie van de eerste voorzitter vindt de eerste keer plaats binnen drie maanden na het verstrijken van een jaar na de eerste aanstelling en vervolgens binnen drie maanden na het verstrijken van de evaluatieperiode van drie jaar. Er kan vroegtijdig een nieuwe tussentijdse evaluatie gehouden worden als zich sedert de laatste evaluatie bijzondere negatieve feiten hebben voorgedaan of als bijzondere negatieve vaststellingen zijn gedaan.

§2. De evaluatie slaat op de wijze van ambtsuitoefening en wordt gehouden op grond van criteria die betrekking hebben op de persoonlijkheid en de intellectuele, professionele en organisatorische capaciteiten, met in begrip van de kwaliteit van de geleverde prestaties zonder dat daardoor afbreuk wordt gedaan aan de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de bestuursrechter. De Vlaamse Regering stelt de evaluatiecriteria vast na het advies van de algemene vergadering te hebben gevraagd.

De eerste voorzitter evalueert de effectieve bestuursrechter. Het evaluatiecollege, dat bestaat uit de drie oudste effectieve bestuursrechters, evalueert de eerste voorzitter.

Art. 55. De effectieve bestuursrechter en de eerste voorzitter kunnen op straffe van verval binnen een termijn van vijftien kalenderdagen na de kennisgeving van de evaluatie tegen de uitspraak ‘onvoldoende’ beroep instellen bij de beroepscommissie.

De algemene vergadering bepaalt de samenstelling van de beroepscommissie. De eerste voorzitter en de leden van het evaluatiecollege die de evaluatie hebben gedaan, kunnen geen deel uitmaken van de beroepscommissie.

Het beroep, vermeld in het eerste lid, is opschortend.

Art. 56. Als een effectieve bestuursrechter de evaluatie ‘onvoldoende’ heeft gekregen, wordt hij opnieuw geëvalueerd na verloop van één jaar.

Als de effectieve bestuursrechter na een evaluatie ‘onvoldoende’ bij een van de twee eerstvolgende evaluaties een tweede evaluatie ‘onvoldoende’ krijgt, doet de algemene vergadering uitspraak bij arrest over het ontslag van de effectieve bestuursrechter.

Als de eerste voorzitter eenmaal de evaluatie ‘onvoldoende’ heeft gekregen, wordt voortijdig een einde gesteld aan zijn mandaat.

De ontslagen effectieve bestuursrechter krijgt een vergoeding wegens ontslag. Die vergoeding is gelijk aan twaalf keer de laatste maandbezoldiging van de bestuursrechter als hij ten minste twintig jaar dienst heeft, aan acht keer of zes keer die bezoldiging naargelang de bestuursrechter tien jaar dienst of minder dan tien jaar dienst heeft.

Art. 57. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de evaluatie, waaronder ten minste de evaluatieprocedure en de beroepsprocedure.

Afdeling 5. Tuchtregeling en ordemaatregel

Art. 58. Tegen een effectieve bestuursrechter en de eerste voorzitter die zijn ambtsplichten verzuimt of door zijn gedrag afbreuk doet aan de waardigheid van het ambt, kunnen de volgende tuchtstraffen worden uitgesproken:

- 1° blaam;
- 2° inhouding van salaris;
- 3° tuchtschorsing;
- 4° ontslag van ambtswege;
- 5° afzetting.

De inhouding van salaris wordt toegepast gedurende ten hoogste drie maanden en mag niet meer bedragen dan een vijfde van de nettobezoldiging.

De tuchtschorsing wordt uitgesproken voor ten hoogste drie maanden en kan aanleiding geven tot een inhouding van salaris die niet hoger mag liggen dan een vijfde van de nettobezoldiging.

Tijdens de tuchtschorsing bevindt de effectieve bestuursrechter zich in de administratieve toestand non-activiteit met behoud van salaris, met behoud van de toepassing van het eerste lid.

Het ontslag van ambtswege en de afzetting hebben het verlies van de hoedanigheid van bestuursrechter tot gevolg.

Art. 59. De tuchtoverheid, die bevoegd is om een tuchtprocedure in te stellen en een van de tuchtstraffen, vermeld in artikel 58, eerste lid, op te leggen, is:

- 1° de eerste voorzitter ten aanzien van de effectieve bestuursrechters;
- 2° het tuchtcollege, dat bestaat uit de drie oudste effectieve bestuursrechters, ten aanzien van de eerste voorzitter.

Art. 60. De effectieve bestuursrechter en de eerste voorzitter kunnen op straffe van verval binnen een termijn van vijftien kalenderdagen na de kennisgeving van de uitgesproken tuchtstraf daartegen gemotiveerd beroep instellen bij de beroepscommissie.

De algemene vergadering bepaalt de samenstelling van de beroepscommissie. De eerste voorzitter en de leden van het tuchtcollege die de tuchtstraf in eerste instantie hebben uitgesproken kunnen geen deel uitmaken van de beroepscommissie.

Art. 61. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de tuchtprocedure, waaronder ten minste de wijze waarop de tuchtprocedure wordt ingesteld en gevoerd, de wijze waarop beroep kan worden ingesteld en de beroepsprocedure wordt gevoerd, en de regels voor de doorhaling van de tuchtstraffen.

Art. 62. Als de eerste voorzitter of een effectieve bestuursrechter wordt vervolgd wegens een misdaad of wanbedrijf of tuchtrechtelijk wordt vervolgd, kan hij in het belang van de dienst bij wijze van ordemaatregel uit zijn ambt worden geschorst voor de duur van de vervolging en tot de eindbeslissing is genomen.

De eerste voorzitter spreekt de schorsing van de effectieve bestuursrechter uit. Het tuchtcollege, dat bestaat uit de drie oudste effectieve bestuursrechters, spreekt de schorsing uit ten aanzien van de eerste voorzitter.

De effectieve bestuursrechter en de eerste voorzitter kunnen op straffe van verval binnen een termijn van vijftien kalenderdagen na de kennisgeving van de ordemaatregel daartegen gemotiveerd beroep instellen bij de beroepscommissie.

De algemene vergadering bepaalt de samenstelling van de beroepscommissie. De eerste voorzitter en de leden van het tuchtcollege die de schorsing in eerste instantie hebben uitgesproken kunnen geen deel uitmaken van de beroepscommissie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de schorsing, waaronder ten minste de wijze waarop beroep kan worden ingesteld en de beroepsprocedure wordt gevoerd, alsook de gevolgen die verbonden zijn aan de schorsing.

Afdeling 6. Andere delen van de rechtspositieregeling van de bestuursrechter

Art. 63. Met behoud van de toepassing van de bepalingen die in dit decreet zijn opgenomen over de rechtspositieregeling van de bestuursrechter, bepaalt de Vlaamse Regering de overige delen van de rechtspositieregeling van de bestuursrechter, waaronder ten minste de deontologische rechten en plichten en de verloven.

De Vlaamse Regering stelt de deontologische code vast op voorstel van de algemene vergadering.

Hoofdstuk 8. Wijzigingsbepalingen

Afdeling 1. Wijzigingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Art. 64. In artikel 16.4.19 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 23 december 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het derde lid opgeheven;

2° paragraaf 4 wordt opgeheven.

Art. 65. Artikel 16.4.20 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, wordt opgeheven.

Art. 66. Artikel 16.4.21 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 23 december 2010, wordt opgeheven.

Art. 67. Artikel 16.4.22 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009, wordt opgeheven.

Art. 68. Artikel 16.4.24 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 23 december 2010, wordt opgeheven.

Art. 69. In artikel 16.4.39 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 23 december 2010, worden tussen het woord “opgelegd” en het woord “beroep” de woorden “binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving van de bestreden beslissing” ingevoegd.

Art. 70. In artikel 16.4.44 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 23 december 2010, worden tussen het woord “opgelegd” en de zinsnede “, beroep” de woorden “binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving van de bestreden beslissing” ingevoegd.

Art. 71. Artikel 16.4.62, 16.4.63 en 16.4.65 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 23 december 2010, worden opgeheven.

Afdeling 2. Wijzigingen van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Art. 72. In artikel 15 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011, 29 juni 2012 en 29 maart 2013 worden paragraaf 2 tot en met 9 opgeheven.

Art. 73. In artikel 16, §2, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “artikel 15, §9,” vervangen door de zinsnede “artikel 31, §5, van het decreet van [...] betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges”.

Afdeling 3. Wijzigingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening

Art. 74. Aan artikel 4.2.11, §2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2012, worden de woorden “en het decreet van [...] betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges” toegevoegd.

Art. 75. In artikel 4.8.1. van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 6 juli 2012, wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 76. In artikel 4.8.2. van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 6 juli 2012, worden het tweede en het derde lid opgeheven.

Art. 77. In titel IV, hoofdstuk VIII, afdeling 2, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 6 juli 2012, worden onderafdeling 2, die bestaat uit artikel 4.8.3, onderafdeling 3, die bestaat uit artikel 4.8.4, en onderafdeling 4, die bestaat uit artikel 4.8.5, opgeheven.

Art. 78. In titel IV, hoofdstuk VIII, afdeling 3, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 6 juli 2012, wordt onderafdeling 1, die bestaat uit artikel 4.8.6 tot en met 4.8.10, opgeheven.

Art. 79. In artikel 4.8.11 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 6 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt het woord “belanghebbenden” vervangen door het woord “personen”;
- 2° in paragraaf 1, tweede lid, wordt het woord “belanghebbende” vervangen door het woord “persoon”;
- 3° paragraaf 3 wordt opgeheven.

Art. 80. Artikel 4.8.12 en 4.8.13 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 6 juli 2012, worden opgeheven.

Art. 81. In titel IV, hoofdstuk VIII, afdeling 3, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 6 juli 2012, worden onderafdeling 3, die bestaat uit artikel 4.8.14, en onderafdeling 4, die bestaat uit artikel 4.8.15 tot en met 4.8.20, opgeheven.

Art. 82. Artikel 4.8.21 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 6 juli 2012, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.8.21. Elk van de personen, vermeld in artikel 4.8.11, §1, eerste lid, kan in de zaak tussenkomen.”.

Art. 83. In titel IV, hoofdstuk VIII, afdeling 3, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 6 juli 2012, worden onderafdeling 6, die bestaat uit artikel 4.8.22 en 4.8.23, onderafdeling 7, die bestaat uit artikel 4.8.24 tot en met 4.8.27, en onderafdeling 8, die bestaat uit artikel 4.8.28 tot en met 4.8.32, opgeheven.

Art. 84. In titel IV, hoofdstuk VIII, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 6 juli 2012, worden afdeling 4, die bestaat uit artikel 4.8.33 tot en met 4.8.40, afdeling 5, die bestaat uit artikel 4.8.41 tot en met 4.8.43, en afdeling 6, die bestaat uit artikel 4.8.44 tot en met 4.8.48, opgeheven.

Art. 85. In artikel 5.1.3, §3, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2012, worden tussen de zinsnede “hoofdstuk VIII van titel IV” en de zinsnede “.Artikel 14, §3, van “ de woorden “en het decreet van [...] betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges” ingevoegd.

Art. 86. In artikel 7.5.8 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2010 en 6 juli 2012, wordt paragraaf 5 opgeheven.

Afdeling 4. Wijzigingen van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet

Art. 87. Artikel 202 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 202. Er wordt een Raad voor Verkiezingsbetwistingen opgericht”.

Art. 88. In deel 4, titel 2, hoofdstuk 1, van hetzelfde decreet wordt afdeling 3, die bestaat uit artikel 206, opgeheven.

Art. 89. In deel 4, titel 2, hoofdstuk 1, van hetzelfde decreet wordt afdeling 4, die bestaat uit artikel 207 tot en met 215, opgeheven.

Art. 90. In deel 4, titel 2, van hetzelfde decreet wordt hoofdstuk 2, dat bestaat uit artikel 216 en 217, opgeheven.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Art. 91. §1. De bestuursrechters die op de datum van inwerkingtreding van dit decreet aangesteld zijn bij het Milieuhandhavingscollege, blijven aangesteld als effectief of plaatsvervangend bestuursrechter bij hun rechtscollege met behoud van de mandaatregeling en de bezoldigingsregeling die ze genoten overeenkomstig de regeling die van toepassing was voor de datum van de inwerkingtreding van dit decreet, totdat ze op rust worden gesteld, ontslag nemen of ontslag krijgen.

Uiterlijk negentig dagen voor het mandaat van de bestuursrechters, vermeld in het eerste lid is verstreken, kan de Vlaamse Regering beslissen om het mandaat van bestuursrechter niet te verlengen.

De beslissing mag niet indruisen tegen de onafhankelijkheid van het Milieuhandhavingscollege of van de individuele bestuursrechters ervan, noch betrekking hebben op de inhoudelijke aspecten van de door het Milieuhandhavingscollege genomen beslissingen. Als de Vlaamse Regering uiterlijk negentig dagen voor het mandaat van de bestuursrechters, vermeld in het eerste lid verstrijkt, geen beslissing neemt om het mandaat niet te verlengen, wordt het mandaat stilzwijgend verlengd.

§2. De bestuursrechters die op de datum van de inwerkingtreding van dit decreet benoemd zijn bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, blijven benoemd bij hun rechtscollege als bestuursrechter met behoud van de bezoldigingsregeling die ze genoten overeenkomstig de regeling die van toepassing was voor de datum van de inwerkingtreding van dit decreet, totdat ze op rust worden gesteld, ontslag nemen of ontslag krijgen.

§3. De aanvullende bestuursrechters die op de datum van inwerkingtreding van dit decreet tijdelijk aangesteld zijn bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen blijven aangesteld bij dit rechtscollege met behoud van de bezoldigingsregeling die ze genoten overeenkomstig de regeling die van toepassing was voor de datum van de inwerkingtreding van dit decreet totdat de achterstand is weggewerkt of totdat ze ontslag nemen.

§4. De voorzitters, de raadsleden en de plaatsvervangers die op de datum van de inwerkingtreding van dit decreet benoemd zijn bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, blijven benoemd bij hun rechtscollege met behoud van de bezoldigingsregeling die ze genoten overeenkomstig de regeling die van toepassing was voor de datum van de inwerkingtreding van dit decreet tot 1 maart van het jaar waarin de lokale en provinciale verkiezingen plaatsvinden.

In afwijking van artikel 49, §2, kan de Vlaamse Regering de bestuursrechters, vermeld in het eerste lid van deze paragraaf, vanaf 1 maart van het jaar waarin de lokale en provinciale verkiezingen plaatsvinden, benoemen als aanvullend bestuursrechter bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen voor een periode van zes jaar, die hernieuwbaar is met behoud van de bezoldigingsregeling die ze genoten overeenkomstig de regeling die van toepassing was voor de datum van de inwerkingtreding van dit decreet.

Art. 92. Voor de effectieve bestuursrechters die op de datum van de inwerkingtreding van dit decreet aangesteld of benoemd zijn bij het Vlaams bestuursrechtscollege, vermeld in artikel 2, 1°, a) en b), wordt de eerste evaluatie gehouden binnen een termijn van drie maanden na het verstrijken van één jaar na de inwerkingtreding van het decreet.

Art. 93. De Vlaamse Regering regelt de overdracht van het personeel van het Vlaams bestuursrechtscollege, vermeld in artikel 2, 1°, b), aan de dienst van de Bestuursrechtscolleges.

De Vlaamse Regering regelt de overdracht van het personeel van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, dat overeenkomstig artikel 16.4.22 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid ter beschikking is gesteld van het Vlaams bestuursrechtscollege, vermeld in artikel 2, 1°, a), aan de dienst van de Bestuursrechtscolleges.

De Vlaamse Regering bepaalt de noodzakelijke maatregelen om de rechten te waarborgen van het overgedragen personeel wat betreft de anciënniteit en de bezoldiging.

Art. 94. De beroepen die zijn ingediend bij de Vlaamse bestuursrechtscolleges, vermeld in artikel 2, 1°, a) en c), voor de datum van de inwerkingtreding van dit decreet worden behandeld volgens de reglementering die van toepassing was daags voor de inwerkingtreding van dit decreet.

Art. 95. De beroepen die zijn ingediend bij het Vlaams bestuursrechtscollege, vermeld in artikel 2, 1°, b), voor de datum van de inwerkingtreding van dit decreet, worden behandeld volgens de volgende regels:

- 1° beroepen die zijn ingediend voor 1 september 2012, worden behandeld volgens de procedureregels die gelden voor die datum;
- 2° beroepen die zijn ingediend vanaf 1 september 2012 en voor de datum van inwerkingtreding van dit decreet worden behandeld volgens de procedureregels vermeld in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen;
- 3° beroepen die al in beraad zijn genomen voor de datum van inwerkingtreding van dit decreet worden in dezelfde samenstelling als op de zitting besproken en uitgesproken.

Art. 96. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum en uiterlijk op 1 januari 2015.